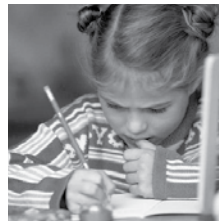

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ 2007

ЕПС=ЕНЕРГИЈА=ЖИВОТ

МИСИЈА ЕЛЕКТРОПРИВРЕДЕ СРБИЈЕ ЈЕ СИГУРНО СНАБДЕВАЊЕ СВИХ КУПАЦА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ПОД ТРЖИШНО НАЈПОВОЉНИЈИМ УСЛОВИМА, УЗ СТАЛНО ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА УСЛУГЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ БРИГЕ О ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ И УВЕЋАЊЕ ДОБРОБИТИ ЗАЈЕДНИЦЕ

ВИЗИЈА ЕЛЕКТРОПРИВРЕДЕ СРБИЈЕ ЈЕ ДА БУДЕ ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНА, ТРЖИШНО ОРИЈЕНТИСАНА И ПРОФИТАБИЛНА КОМПАНИЈА, КОНКУРЕНТНА НА ЕВРОПСКОМ ТРЖИШТУ И СА ЗНАЧАЈНИМ УТИЦАЈЕМ У РЕГИОНУ, ПРЕПОЗНАТА КАО ПОУЗДАН ПАРТНЕР ДОМАЋИМ И МЕЂУНАРОДНИМ КОМПАНИЈАМА

Др Владимир Ђорђевић,
генерални директор

Ове, 2007. године, Електропривреда Србије је својим производним резултатима на делу показала да је инвестирање у сопствене производне капацитете, које траје већ неколико година, добро уложен новац. Тешко је набројати које је све рекорде постигао ЕПС – највећа годишња производња јаловине, угља, електричне енергије, највећа годишња производња термоелектрана, оборен је низ месечних и дневних рекорда... Све то је било неопходно јер су и купци електричне енергије, пре свега због ниске цене овог енергента, обарали и рекорде у потрошњи. Ослонац на домаће капацитете је омогућио да и увоз електричне енергије у зимским месецима буде знатно мањи од очекиваног.

Истовремено са улагањем новца у модернизацију производних капацитета, урадили смо све што је потребно да Електропривреда Србије промени и свој статус – да уместо јавног предузећа постане акционарско друштво. ЕПС, у почетку, треба да остане у власништву државе 100 одсто, с тим што „отварање“ АД почиње када запослени у ЕПС-у и грађани који су добили бесплатне акције јавних предузећа, те акције изнесу на берзу. Влада Србије ће одлучити када ће ЕПС постати АД и када ће се те акције изнети на тржиште.

Како бисмо спремни дочекали конкуренцију на домаћем тржишту, која ће уследити када и цене електричне енергије у Србији постану тржишне, и да бисмо могли да будемо конкурентни на регионалном тржишту, предузете су активности да се нађу стратешки партнери који би заједно са ЕПС-ом изградиле две нове термоелектране укупне снаге 1.400 мегавата. О облику привлачења страног капитала који ће бити у функцији реализације развојних пројеката ЕПС-а, одлучиће Влада Србије.

Зашто смо одлучили да власнику, држави и Влади Србије, предложимо тај пут власничке трансформације и тај модел стратешких партнерстава са страним компанијама?

Зато што су приоритетни циљеви унапређења организације рада и корпоратизације ЕПС, пре свега, стварање услова за ефикасну организацију рада и за привлачење страног капитала и нове пословне филозофије која ће донети ефикасније одлучивање и руковођење. Све то треба да обезбеди поуздано и континуирано снабдевање свих купаца електричном енергијом, како у Србији, тако и у региону.

Поштовање свих нових домаћих прописа који прате реформе у овом сектору постало је приоритет ЕПС-а. У циљу унапређења обављања делатности, смањења трошкова, повећања прихода, конкурентности, нивоа квалитета робе и услуга, као и односа са купцима, започете су активности на организационом и функционалном издвајању делатности трговине на мало електричном енергијом у посебан правни субјект. Та делатност је сада у оквиру електродистрибутивне делатности.

Изузетан значај за стратешке правце развоја ЕПС-а имају студије које смо радили са угледним страним консултантима. Ти послови су почели у току 2006. године, а завршени су средином ове године. Угледни страни консултант и стручњаци ЕПС-а, применом признатих економских метода, утврдили су нову процену вредности основних средстава компаније. Улагања у наше објекте у последњих неколико година омогућила су да се вредност повећа са 4,2 на 6,7 милијарди евра.

Изузетно значајна пажња посвећена је реализацији пројеката заштите животне средине, изградњи телекомуникационе мреже, примени савремених информационих система, увођењу система квалитета, заштити здравља запослених...И ова, као и прошла година, била је година даљег узлета ЕПС-а.

Година 2007. биће упамћена по готово 39.000 GWh, што је највећа производња електричне енергије икада забележена у Србији, по највећој производњи угља, јаловине... То све је остварено захваљујући не малим улагањима у производне капацитете у последњих 5-6 година, јер пре тога, више од деценије, ЕПС није имао новца да одржава и модернизује своје објекте.

Резултате које ЕПС сада остварује је омогућио новац уложен у нове технологије. Али, понекад није довољан само новац. Све то се не би остварило да у ЕПС-у не раде људи који знају и воле свој посао и своју фирму. Управни одбор ЕПС-а им је у више наврата одавао признање за производне резултате и оно што чине на пословима модернизације.

Капиталне ревитализације значајних производних капацитета у готово свим аспектима су побољшале параметре рада тих постројења. У ЕПС-у данас раде блокови који су раме уз раме са таквим блоковима у најразвијенијим европским електропривредама. ЕПС зна колике су му моћи и колико се даље може повећавати производња из постојећих капацитета уз стално растућу потрошњу киловат-сати који немају тржишну цену. Зато истичемо да су Србији потребне нове електране, да ЕПС са страним партнерима треба да изгради два нова термоблока укупне снаге 1.400 мегавата.

Управни одбор ЕПС-а је у више наврата доносио одлуке које су стварале услове да се пред Владом Србије нађу документи који ће омогућити расписивање тендера за привлачење страног капитала у те стратешке пројекте. Само нове електране могу да донесу електроенергетску стабилност Србији, истицано је на седницама Управног одбора ЕПС-а. Зато је и подржан предлог пословодства да ЕПС формира заједничко предузеће у Републици Српској, са тамошњом електропривредом, које би реализовало изградњу и експлоатацију хидроелектрана „Горња Дрина“ на Дрини, као и хидроелектране

на Сутјесци. То су пројекти који немају само електроенергетски значај.

Само су промене сталне, па се може рећи да је 2007. била година великих организационих промена и унапређења организације ЕПС-а. Управни Одбор је прихватио концепт корпоратизације ЕПС-а. У почетку, ЕПС би био затворено акционарско друштво, али би се у наредним годинама, када ЕПС достигне економску стабилност и стекне своју праву вредност у капиталу, делимично „отворио“, акције би изашле на тржиште, па би се променила и власничка структура ЕПС-а.

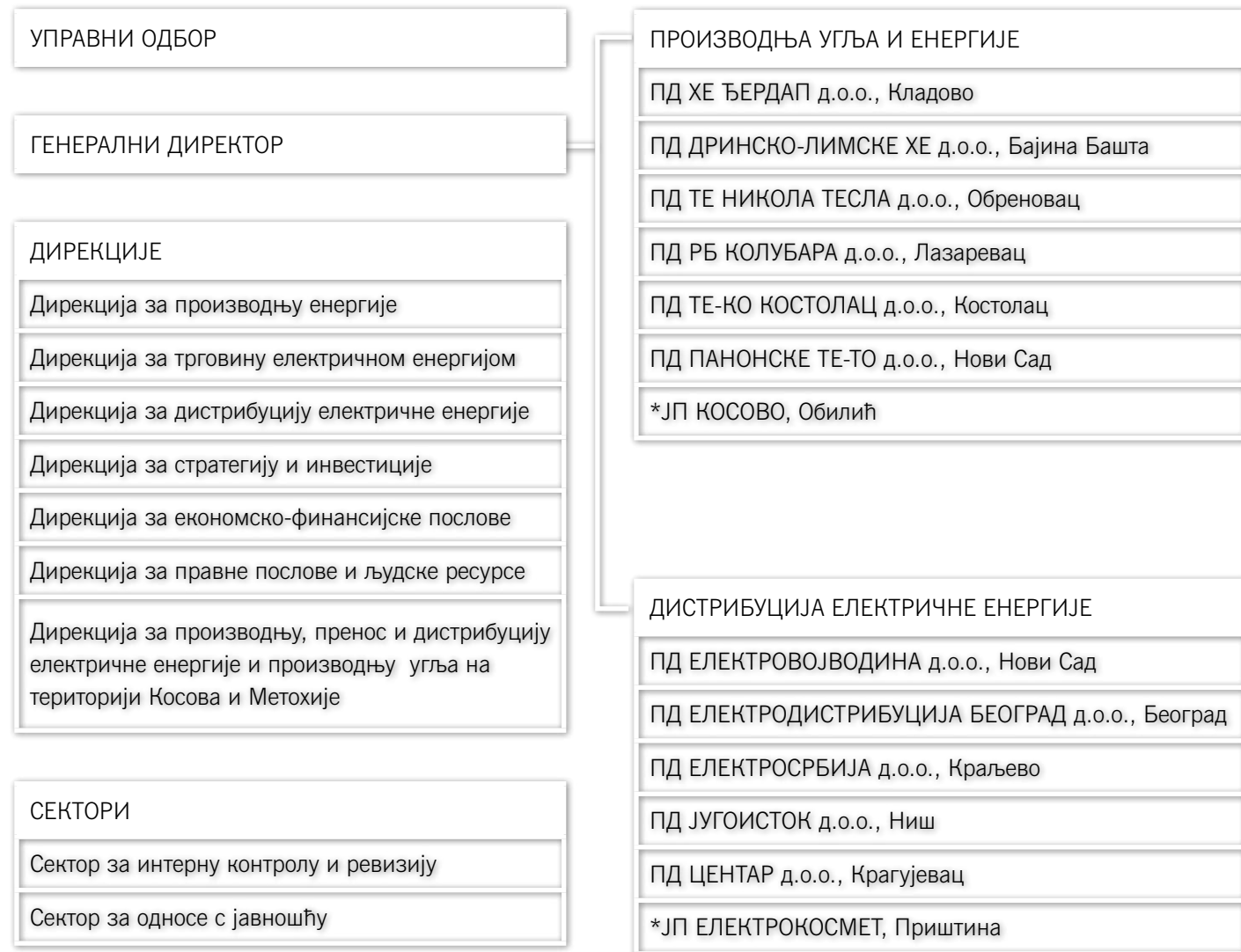
Управни Одбор је у потпуности био упознат са плановима пословодства да се уз помоћ угледних страних консултантских кућа пре свега утврди „поштена вредност“ компаније а потом и утврде даљи правци реорганизације и развоја највреднијег српског предузећа, како би се оствариле мисија и визија ЕПС-а. Важно је да је ЕПС и у овој години задржао вертикалну интегрисаност, што нису прихваћени разни савети да се компанија дезинтегрише и што су велике, профитабилне електропривреде, које су у потпуном или већинском државном власништву, и даље пример који ЕПС следи.

Као друштвено одговорна компанија бринули смо о здравству, просвети, култури, спорту, едукацији деце. Управни одбор је одобравао спонзорства низу научних и стручних манифестација, донације појединцима који су широм света у разним приликама представљали Србију. Друштвено одговорно пословање и брига о локалној заједници подразумевају велику бригу о заштити животне средине у околини ЕПС-ових производних капацитета.

Много смо учинили, али још доста посла је пред нама. Важно је да у ЕПС-у знају шта треба чинити.

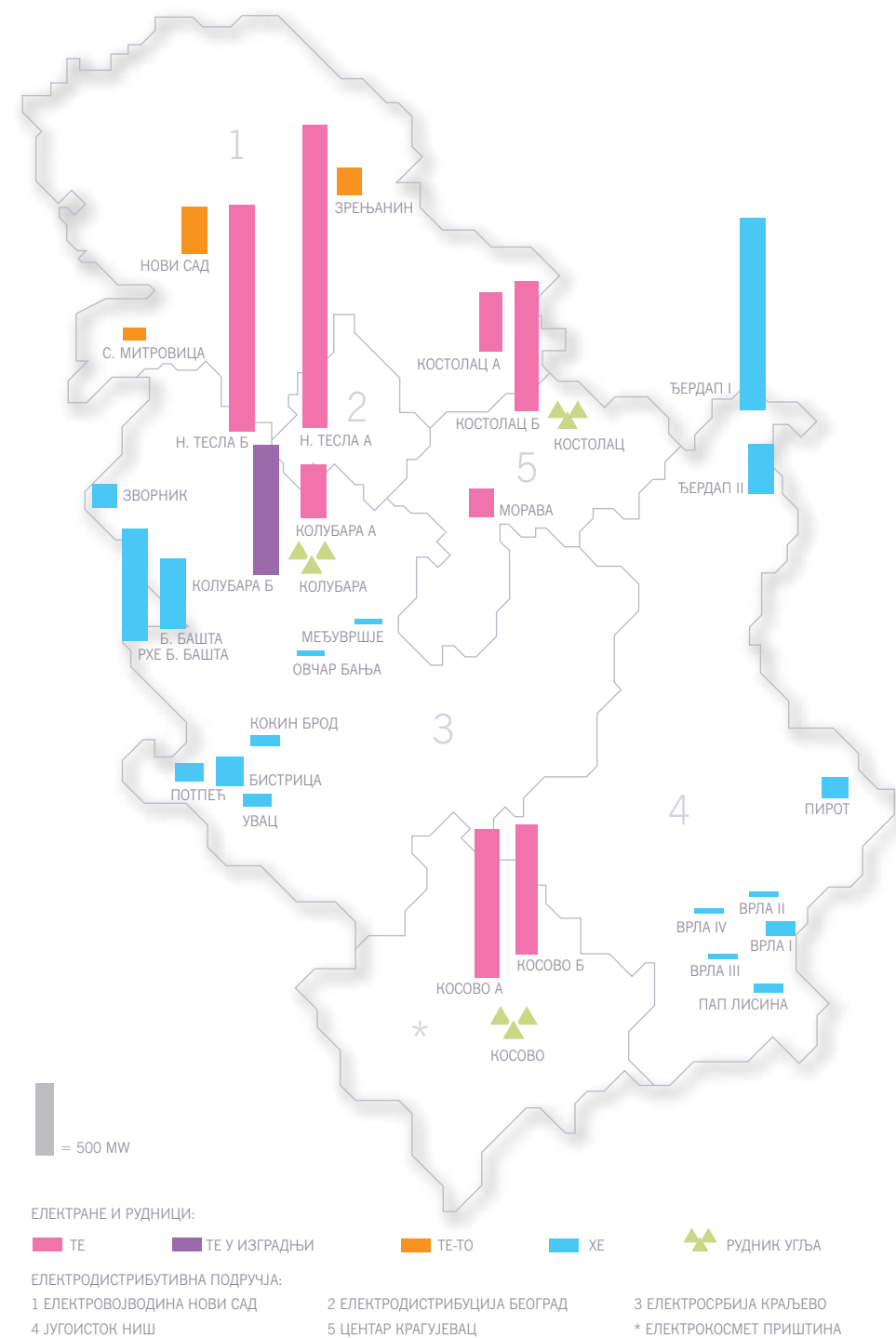
Проф. др Јерослав М. Живанјић,
председник Управног одбора

* ОД 1. ЈУЛА 1999. ГОДИНЕ ЕПС НЕ УПРАВЉА СВОЈИМ КАПАЦИТЕТИМА НА ПОДРУЧЈУ КОСМЕТА

Назив фирме	Јавно предузеће „Електропривреда Србије“
Скраћени назив	ЈП ЕПС
Седиште	11000 Београд, Царице Милице 2
Телефон	(011) 2024 600
Факс	(011) 2627 160
E-mail	eps@eps.co.yu
Website	www.eps.co.yu
Регистрација	Решењем БД 80380/2005 у Агенцији за привредне регистре Републике Србије
Матични број	20053658
ПИБ	103920327
Оснивање	Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ основано је Одлуком Владе Републике Србије која је ступила на снагу 1. јула 2005. године.
Организациона структура	Вертикално организовано предузеће у оквиру кога је 11 привредних друштава (Од јуна 1999. године, Предузеће није у могућности да управља својим капацитетима на Космету)
Делатност	Производња електричне енергије; дистрибуција електричне енергије и управљање дистрибутивним системом; трговина електричном енергијом; производња, прерада и транспорт угља; производња паре и топле воде у комбинованим процесима; искоришћавање и употреба вода; трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима, металима и металним рудама и остала трговина; услуге у речном и језерском саобраћају; истраживање и развој; пројектовање, изградња и одржавање енергетских, рударских и других објеката; пројектовање, изградња, одржавање и експлоатација телекомуникационих објеката и уређаја; инжењеринг.
Структура власништва	100% у власништву Републике Србије
Пословна имовина	620 490 060 000 динара
Управа предузећа	Управни одбор, Надзорни одбор, генерални директор – све их именује Влада Републике Србије. Директори дирекција и сектора у оквиру Дирекције ЕПС-а, као и директори привредних друштава, чине пословодство Електропривреде Србије.
Председник Управног одбора	проф. др Јерослав Живанић
Генерални директор	др Владимир Ђорђевић

ИНСТАЛИСАНА СНАГА КАПАЦИТЕТА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	8 355 MW
УЧЕШЋЕ У СНАЗИ	
ТЕ на угаљ	5 171 MW
ТЕ-ТО на гас и течна горива	353 MW
Проточне ХЕ	1 849 MW
Акумулационе ХЕ	368 MW
Реверзибилна ХЕ	614 MW
УКУПНА ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРАНА ЕПС-а	38 897 GWh
ТЕ на угаљ	28 484 GWh
ТЕ-ТО на гас и течна горива	483 GWh
ХЕ	9 930 GWh
БРУТО ПОТРОШЊА У СРБИЈИ	
Укупна производња угља (без Космета)	36 506 746 t
Укупна производња отквивке (без Космета)	108 044 429 m ³ /чм
ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА (БЕЗ КОСМЕТА)	
Укупан број купаца	3 376 102
на високом и средњем напону	3 778
на ниском напону	3 372 324
КУПЦИМА У СРБИЈИ ПРОДАТО	
Највеће учешће у потрошњи остварила домаћинства са	52,45 %
ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	
Пословна имовина	620 490 060 000 динара
Вредност капитала	490 242 492 000 динара
Укупан приход	133 871 122 000 динара
Укупан расход	243 103 729 000 динара
Укупан бруто губитак	109 232 607 000 динара
Укупан нето губитак	99 613 978 000 динара
Просечна цена ел. енергије остварена на конзумном подручју Србије	3,699 дин/kWh
Укупан број запослених (са запосленима у ЈП са Косова и Метохије)	35 609

НАЈВАЖНИЈИ
ДОГАЂАЈИ

На путу ка акционарском друштву које ће бити окренуто тржишту, спремно за конкуренцију, привлачно за инвестирање и сарадња партнерства

У 2007. години Управни одбор ЈП ЕПС, у оквиру своје одговорности за вођење пословне и развојне политике ЈП ЕПС, као и пословодство ЈП ЕПС у оквиру своје надлежности, спроводили су организационе промене и примењивали мере којима се обезбеђује реализација стратешких циљева у сектору електроенергетике и производње угља утврђених планским актима Републике Србије.

РАЦИОНАЛИЗАЦИЈА И РЕСТРУКТУРИСАЊЕ

У циљу обезбеђивања услова за пословање засновано на тржишним принципима, повећање конкурентности на регионалном тржишту електричне енергије и укључивање на тржиште капитала, ради прикупљања средстава за финансирање развоја, Управни одбор ЈП ЕПС је прихватио пројекат Концепт корпоратизације ЕПС и закључио да је корпоратизација ЕПС, као акционарског друштва, примерена постојећем правном оквиру и економским условима на тржишту капитала у Републици Србији.

Приоритетни циљеви унапређења организације рада и корпоратизације

ЕПС су стварање услова за ефикасну организацију рада, прикупљање потребних средстава за инвестициони развој, ефикаснији начин одлучивања и руковођења, поуздано и континуирано снабдевање купаца електричном енергијом, већу самосталност у обављању делатности уз заштиту општег интереса и укључивање у међународне асоцијације из области енергетике.

Остваривање циљева корпоратизације захтева унапређење правног оквира, пре свега у делу који се односи на начин и услове обављања делатности од општег интереса, односно контролу државе у обављању тих послова, располагање средствима у државној својини и експропријацију непокретности за потребе обављања делатности у ЕПС.

У циљу унапређења обављања енергетских делатности, смањења трошкова и максимизирања прихода, започете су активности на организационом и функционалном издвајању делатности трговине на мало електричном енергијом у посебан правни субјект. Обављање делатности трговине на мало електричном енергијом у оквиру једног енергетског субјекта на територији Републике Србије, који би, такође, имао

статус зависног привредног друштва ЈП ЕПС, обезбедило би, у интересу купаца електричне енергије, и јединствене процедуре у погледу читавања, обрачуноског периода, обрачуна и наплате електричне енергије.

СТРАТЕШКА ПАРТНЕРСТВА

Да би се реализовали приоритетни развојни циљеви у области енергетике, у складу са планским документима Републике Србије до 2015. године, у недостатку средстава за самостално финансирање изградње нових енергетских капацитета, ЈП ЕПС је исказао интерес да се потребна средства обезбеде директним страним инвестицијама.

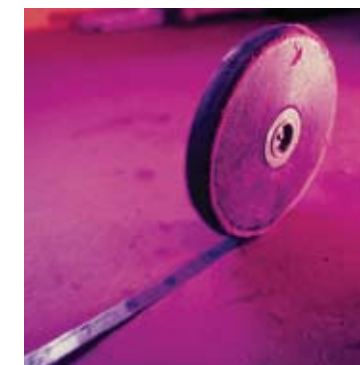
Приоритетне инвестиције, које би се реализовале кроз заједничка улагања са стратешким партнерима, су:

- изградња термокапацитета на бази угља из колубарских копова (изградња ТЕ Колубара Б – 2x350 MW и новог, трећег блока снаге 700 MW у ТЕ Никола Тесла Б), оснивањем два привредна друштва у форми друштва с ограниченом одговорношћу;
- реконструкција ТЕ–ТО Нови Сад, оснивањем привредног друштва у форми затвореног акционарског друштва.

Стратешки партнери, који ће се изабрати у тендерском поступку, уложили би новац, ствари, права и услуге (know how), а ЈП ЕПС првенствено ствари, чиме би основана привредна друштва стекла потребан финансијски кредибилитет за обезбеђивање средстава за финансирање изградње нових термоелектрана.

Република Србија и Република Српска утврдиле су заједнички интерес за унапређивање сарадње у сектору електроенергетике, при чему је један од најзначајнијих природних ресурса искоришћење хидроенергетског потенцијала реке Дрине. Као инвестициони подухват предвиђено је заједничко учешће ЈП ЕПС, Мјешовитог холдинга „Електропривреда“ Републике Српске и ХЕ „Хидроелектрана на Дрини“, а.д. Вишеград, за изградњу хидроелектране Горња Дрина на Дрини. Владе Републике Србије и Републике Српске дале су сагласности за оснивање заједничког привредног друштва.

Овај пројекат ће представљати први пројекат који ће ЈП ЕПС реализовати ван територије Републике Србије, чиме се у складу са развојном политиком ЈП ЕПС обезбеђује активно укључивање капитала ЈП ЕПС на страна тржишта и остваривање профита по основу продаје вишка електричне енергије.

ПРОЦЕНА ВРЕДНОСТИ ЈП ЕПС

Јавно предузеће Електропривреда Србије је у сарадњи са одабраним консултантом, светски признатом фирмом Arthur D. Little GmbH (АДЛ) обавило процену вредности непокретности, постројења и опреме ЈП ЕПС и привредних друштава чији је ЈП ЕПС оснивач, у складу са међународним рачуноводственим стандардима (International Accounting Standards), међународним стандардима за процену (International Valuation Standards) и међународним стандардима за финансијско извештавање (International Financial Reporting Standards), са стањем на дан 01.01.2007. године.

Уз консултанта, у овом послу је активно учествовало око 470 стручњака из свих делова система ЈП ЕПС.

Процена је, у складу са свим наведеним међународним стандардима, рађена по две методе, чији су резултати упоређени тзв. тестом профитабилности, чиме се дошло до „фер вредности“. Прва метода је била тзв. трошкова. Она се у

основи састојала у процени набавне вредности опреме која би се сада могла набавити уместо постојеће – новонабавне вредности. Ценећи актуелно стање и дотрајалост постојеће опреме, по детаљној процедури утврђен је проценат отписаности и израчуната садашња вредност непокретности, постројења и опреме.

Друга метода је била тзв. приносна. По њој је обрађивач АДЛ, имајући у виду све околности и искуства из транзиције других источноевропских земаља, начинио сценарио догађања на тржишту електричне енергије у Србији. На основу прикупљених података из пословних процеса, планских докумената ЈП ЕПС, поменутог сценарија и других података, обрађивач је симулирао пословање сваке електране, рудника и дистрибуције у периоду 2007–2015. и тако одредио новчане токове, које је дисконтовао на почетак периода. Даљим финансијским прорачунима дошло се до приносне вредности имовине ЈП ЕПС. У складу са стандардима, као фер вредност узимана је мања од вредности добијених по ове

две методе. Овако процењена вредност од 543 041 432 хиљаде динара уведена је у пословне књиге.

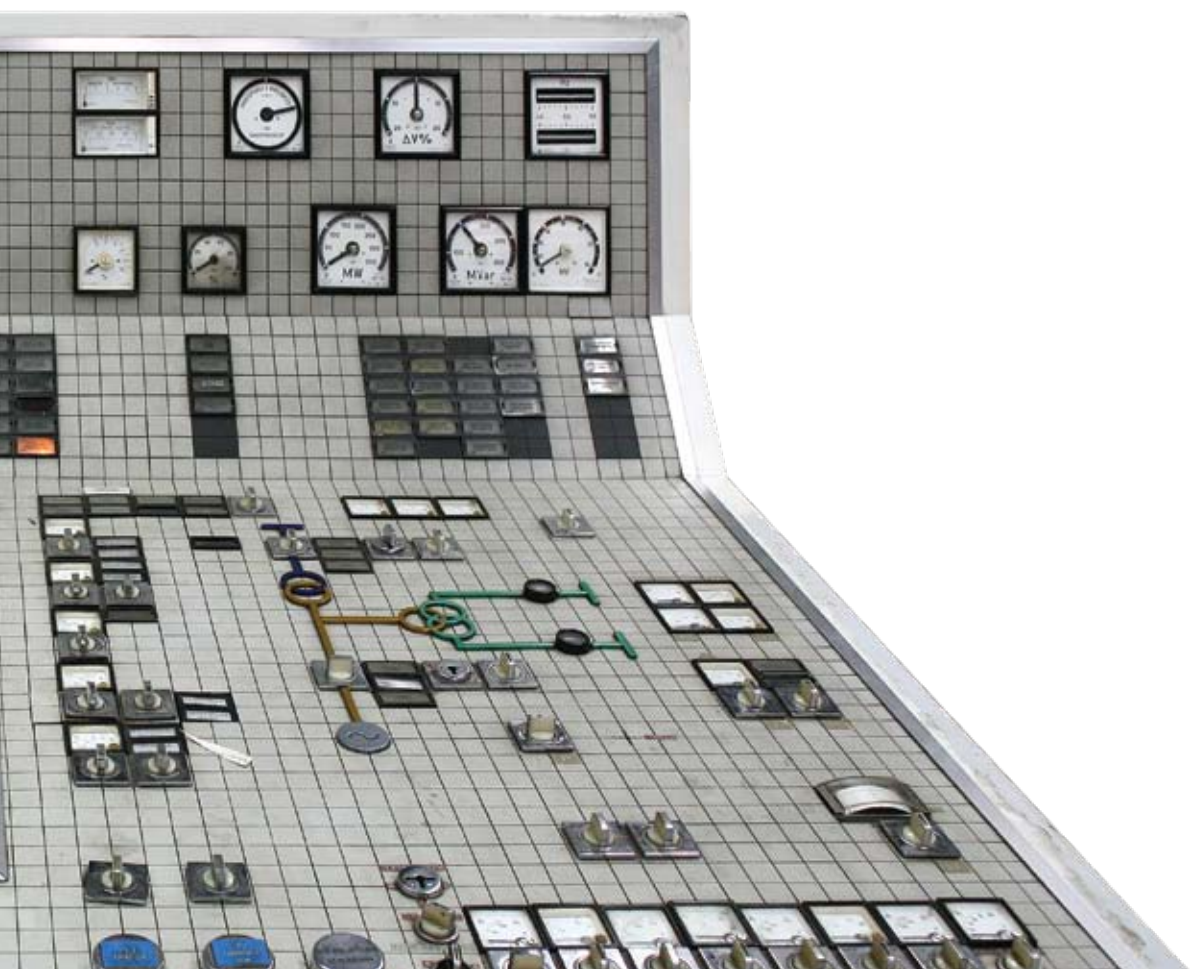
Процена је показала да је вредност ЈП ЕПС у односу на претходну процену порасла у нето износу за 44%. Упоредо са проценом вредности, Стручни тим ЈП ЕПС је усагласио начин евидентирања основних средстава, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима.

Нови начин приказивања основних средстава (номенклатуре непокретности и постројења) сада је потпуно стандардизован на нивоу делатности ЕПС-а и примењен је током увођења резултата процене у пословне књиге.

Овим је започет један од важних процеса унутрашњег уређивања ЕПС-а, стварањем основе на којој се даље може градити јединствени систем управљања трошковима у ЈП ЕПС.

ТЕРМО И ХИДРО ЕЛЕКТРАНЕ

Инвестирање у постојеће електричне омогућило је низ рекорда. Међутим, и појрошња електричне енергије расте – време је за нове електричне

ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРАНА

У 2007. години електране ЕПС-а оствариле су производњу електричне енергије која је била већа и од планираних количина и од захтева потрошача. Надмашена је чак и нестандартно висока производња из 2005. и 2006, па је у 2007. години остварена и максимална производња од 38.897 GWh и највећа годишња потрошња од 37.785 GWh.

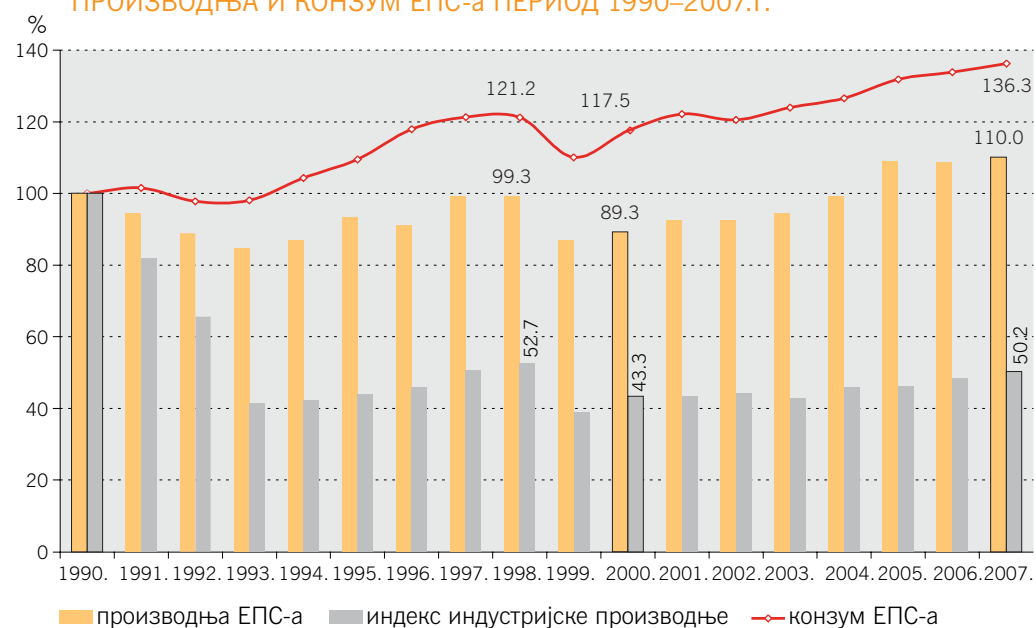
Остварена је тражена расположивост производних капацитета, обављени су планирани ремонти у електранама, реализоване су жељене модернизације и захвати на реконструкцијама постројења. Годишњи кумулативни суфицит не значи да не постоје периоди дефицита током године. Заслужни за изврсне техно-енергетске резултате су сви запослени у ЕПС-у, као и пословни партнери, сарадници и извођачи из других предузећа, института и факултета који су ангажовани на одржавању поузданости производних јединица. Све то је допринело да се на крају године оствари рекордна производња.

Остварена потрошња и производња, односно структура произведене електричне енергије по изворима (високо учешће производње термоелектрана и термоелектрана-топлана од 74,5 одсто), тиме и трошкови производње, са актуелном ценом киловат-сата, одразили су се на финансијски положај компаније, који је неповољнији од прошлогодишњег. Раст цене електричне енергије у свету више није пролазан феномен. Уосталом, Светски енергетски савет (WEC) већ је констатовао да је Европа данас енергетски рањивија због увозне зависности него што је то икада била од седамдесетих година на овамо, па је већ сада проблем у региону набавити недостајућу енергију у појединим периодима, а други проблем су финансијске могућности ЕПС-а, јер се одлажу нужна поскупљења електричне енергије.

ПОВРАТАК У БУДУЋНОСТ

Седам година Србија и ЕПС покушавају да надокнаде и сустигну оно што су изгубили због политичких, економских, социјалних и других потреса од 1990. до 2000. године. Најбољи показатељ тих

ИНДЕКС ОСТВАРЕНЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ СРБИЈЕ, ПРОИЗВОДЊА И КОНЗУМ ЕПС-а ПЕРИОД 1990–2007.Г.

промена у економији је индекс остварене индустријске производње који изражава промену обима целокупне индустријске производње, укључујући и производњу електричне енергије. Уз индекс остварене индустријске производње (извор: Републички завод за статистику) дате су посебно и промене производње електричне енергије и бруто конзума ЕПС-а у односу на 1990, како би се илустровале сличности и разлике током периода 1990–2007. године.

Производња електричне енергије у ЕПС-у расте брже од индустријске производње, али спорије од потрошње у периоду 2001–2007. године. Суфицит није све мањи зато што ЕПС све мање производи, већ зато што из сезоне у сезону купци све више троше а већ 17 година у Србији није изграђен ни један нови мегават. Пораст производње електричне енергије који је надвисио остварења из 1990. године, остварен је захваљујући одличном раду термоблокова. Они су у просеку радили на мрежи више од 173.600 сати. Хидроелектране су просечно старе 33,3 године и налазе се пред великим ревитализацијама. Познато је, и то не само у енергетици, уколико производни капацитети не „расту“, без обзира на обнову, ни обим производње не може непрекидно да расте. Једном ће се зауставити, а потом ће опадати. Од 2001. године стратешко опредељење и трајни задатак у ЕПС-у био је враћање на почетно стање деградираних постројења или приближавање називним производним параметрима, превасходно термоблокова.

Најзначајнији фактор побољшања стања производних капацитета је одлучност да се ремонти обављају у дефинисаном обиму, са захтеваним квалитетом, без значајнијих редукција, упркос томе што су нарочито у прве три године, после 2000. године са највећим дефицитом, били изузетан временски, организациони, енергетски и финансијски напор и задатак.

ГОДИНА МАКСИМУМА

Ово је била година изузетне производње термоелектрана, а у постигнутим максимумима производње доминирају резултати термоелектрана. У табели (на страни 20) су систематизовани максимуми који до сада нису остварени од 1990. на дневном, месечном, периодичном и годишњем нивоу блокова, електрана и компанија.

ТЕХНИЧКА ЕФИКАСНОСТ НАЈБОЉИХ БЛОКОВА

У оквиру анализа енергетске ефикасности, у ЕПС-у се прати интерна ефикасност производних јединица у складу са ANSI/IEEE Std 762. Да би се реализовале све могућности за побољшања, указује се на параметре у којима оне у различитом степену заостају за најефикаснијим производним јединицама, које су после шестогодишњег ремонтног циклуса достигле светске резултате, иако су преко 180.000 сати у експлоатацији. После улагања у захвате рехабилитације и модернизације, неопходно је и даље редовно, стручно и темељито одржавање за заокружење целокупног процеса обнове, уз одличан рад особља у експлоатацији.

ОСВРТ НА ЗИМСКУ СЕЗОНУ 2007/2008.

Најбољу слику о раду електрана и способности система да задовољи потребе потрошача, бар на свом конзумном подручју, даје анализа зимских периода (BC-виша сезона).

У шестомесечном периоду сезоне високе потрошње (BC) октобар 2007. – март 2008. године ЕПС је произвео 22,63TWh електричне енергије. То је највећа испоручена енергија у систем у току једне зимске сезоне. Реализацијом су превазиђени задаци утврђени електро-

МАКСИМУМИ ЕПС-а ОСТВАРЕНИ У 2007. ГОДИНИ - ПОСМАТРАНО ОД 1990. ГОДИНЕ

		актуелни период		претходни период максимума		однос
1	2	3	4	5	6	3/5
година		јединица		јединица		
		GWh		GWh		%
1	производња ЕПС-а	38.897		38.489	2005.	101,1
2	потрошња ЕПС-а	37.785		37.126	2006.	101,8
3	потрошња ТЕ ЕПС-а	28.967		27.602	2006.	104,9
4	производња ТЕ на угаљ	28.484		27.422	2006.	105,6
5	производња ПД ТЕНТ + ПД ТЕ-КО Костолац	24.016		23.361	2006.	102,8
6	производња ПД ТЕ-КО Костолац	5.070		4.426	2005.	114,5
7	производња ТЕ Косово А+ Б	4.469		4.194	1997.	106,5
8	производња ТЕ Костолац А	1.328		1.241	1991.	107,0
9	производња ТЕ Костолац Б	3.742		3.513	2006.	106,5
10	производња ТЕНТ Б2	4.566		4.506	1990.	101,3
11	производња ТЕ Костолац Б1	1.840		1.739	2006.	105,8
12	производња ТЕ Костолац Б2	1.902		1.802	2005.	105,6
13	производња ТЕНТ А5	2.159		1.671	1990.	129,2
14	производња ТЕНТ А2	1.246		1.136	1994.	109,7
15	производња ТЕ Костолац А2	1.019		955	2005.	106,7
лето IV-IX		GWh		GWh		
16	производња ЕПС-а	17.124		16.955	2006.	101,0
17	потрошња ЕПС-а	15.920		15.518	2006.	102,6
18	производња ТЕ ЕПС-а	12.947		12.573	1990.	103,0
19	производња ТЕ на угаљ	12.808		12.251	1990.	104,5
20	производња ПД ТЕНТ + ПД ТЕ-КО Костолац	10.875		10.676	1990.	101,9
21	производња ПД ТЕ-КО Костолац	2.259		1.943	2005.	116,3
22	производња ТЕНТ А	3.895		3.821	2002.	101,9
23	производња ТЕ Костолац А	631		606	1991.	104,1
24	производња ТЕ Костолац Б	1.628		1.601	2005.	101,7
квартал		GWh		GWh		
25	производња ЕПС-а	11.352	IV квартал	11.276	I квартал 2006.	100,7
26	производња ТЕ ЕПС-а	8.452	IV квартал	8.315	IV квартал 2006.	101,6
27	производња ТЕ на угаљ	8.230	IV квартал	8.193	IV квартал 2006.	100,5
28	производња ТЕНТ Б	2.489	IV квартал	2.436	IV квартал 2006.	102,2
месец		GWh		GWh		
29	производња ЕПС-а	4.204	децембар	3.896	I 2006.	107,9
30	потрошња ЕПС-а	4.261	децембар	4.202	XII 1998.	109,4
31	производња ТЕ ЕПС-а	3.068	децембар	3.016	XII 2006.	101,7
32	производња ТЕ ЕПС-а на лигнит	2.977	децембар	2.901	XII 2006.	102,6
33	производња ПД ТЕНТ + ПД ТЕ-КО Костолац	2.478	децембар	2.437	XII 2006.	101,7
34	производња ПД ТЕНТ	1.965	децембар	1.914	XII 2006.	102,7
35	производња ТЕ Косово А+ Б	500	децембар	464	XII 2006.	107,7
дан		GWh		GWh		
36	производња ЕПС-а	150,6	24. децембар	144,9	7.2.2006.	103,9
37	потрошња ЕПС-а	151	24. децембар	150,6	26.1.2006.	100,5
38	производња ТЕ ЕПС-а	112,4	31. децембар	107,9	18.12.2006.	104,2
39	производња ТЕНТ А + ТЕНТ Б	63,5	31. децембар	63,4	22.11.2005.	100,2
40	производња ТЕ Костолац А + Б	20,4	14. новембар	17,9	16.11.2006.	114,0
сат		MW				
41	средња снага	7.305	31.12. у 18h	7.189	18.12.1998.	101,6

енергетским билансом, јер су и ТЕ и ХЕ оствариле прекопланске производње, а недостајало је 88 GWh да се задовоље и све потребе потрошача.

У зимској сезони 1995/96. остварена производња електрана ЕПС-а први пут је била нижа од бруто конзума. Тај раскорак је остао константа, само су се границе дефицита мењале. Те разлике су се кретале у распону од четири до 17,3 одсто. Од зиме 2004/2005, захваљујући расту производње уз даљи раст потрошње, тај раскорак је смањиван а пораст конзума је сустизан.

РАСТ ПРОИЗВОДЊЕ ОПРАВДАО УЛАГАЊА

Повећање производних могућности, стабилности и поузданости рада производних капацитета и побољшање економичности експлоатације после седам година повећаних финансијских улагања у одржавање превасходно термоблокова, потврда је да су три најважнија ресурса: капитално-технолошки, знање и уложена финансијска средства у периоду 2001–2007. оптимално искоришћени.

Кроз прираштај произведене електричне енергије блокова ТЕ Никола Тесла и ТЕ Костолац у седам зимских сезона, у односу на зиму 2000/2001. добијено је 15.708 GWh, што је уз цену киловат-сата од пет евро центи, вредност од 780 милиона евра. Познато је да је обрт, или „повраћај“ уложених финансијских средстава у енергетици најдужи. Ово је и потврда успеха да су у ЕПС-у производни капацитети доведени у квалитативно ново стање, како по технолошко–производним перформансама, тако и по економским, битним за рад и пословање. Следећи корак је спровођење планова којима су сагледане нове могућности ка даљем повећању постојећих производних потенцијала уз скромна финансијска средства.

РЕМОНТИ ПРОИЗВОДНИХ КАПАЦИТЕТА

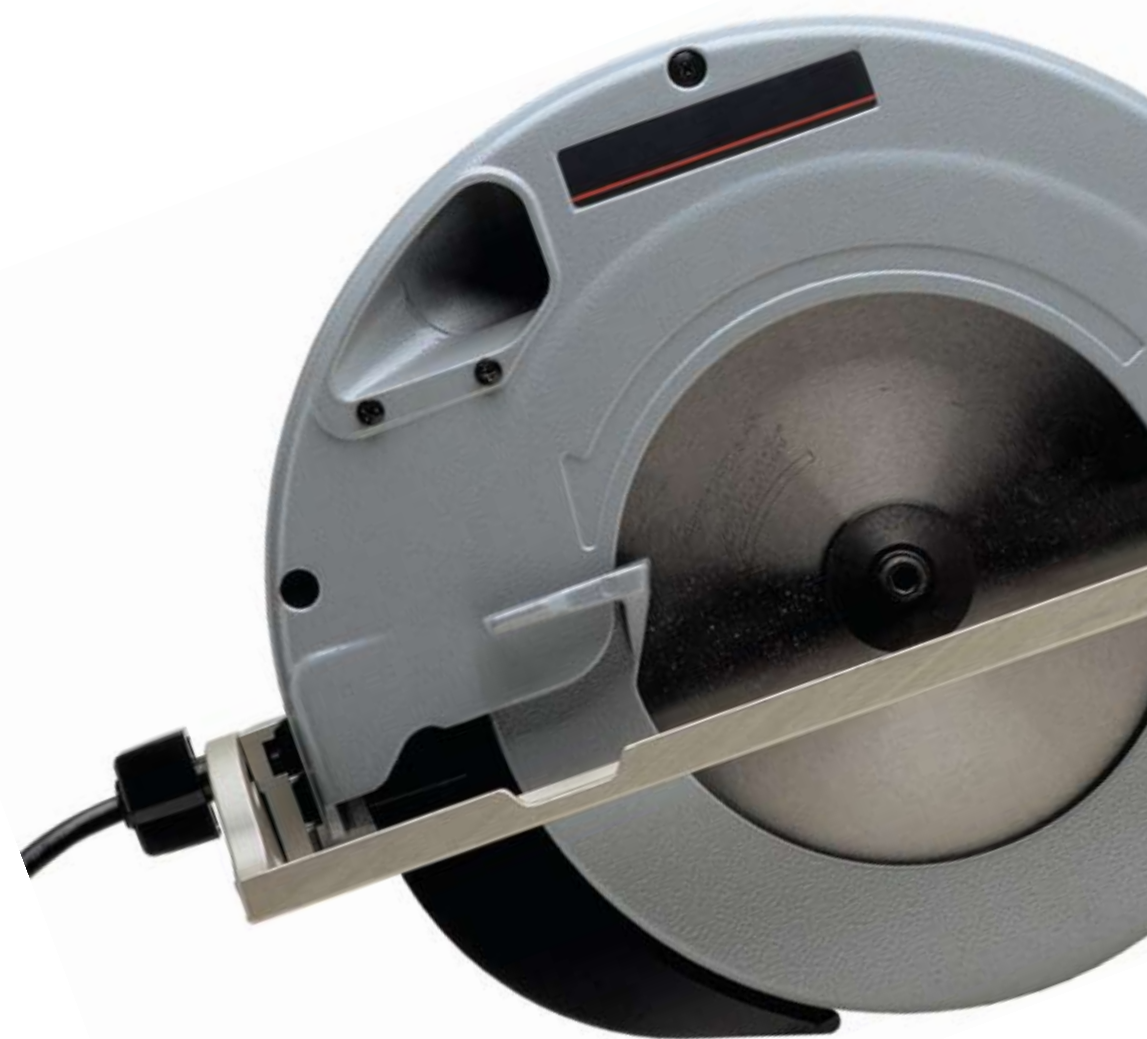
Основни циљ је да се реализацијом програма и планова одржавања опреме обезбеди задовољавајуће техничко стање за поуздано функционисање и да се производњом из властитих капацитета у што већем обиму, задовоље билансиране потребе за електричном енергијом и увоз сведе на минималан, само у периоду високе потрошње (зимски период), а у појединим периодима могуће је понудити и „вишкове“ енергије на регионалном тржишту.

Опште припреме за реализацију програма за 2007. годину отпочеле су у последњем кварталу претходне године кроз:

- сагледавање обима и динамике ремонта по појединим технолошким целинама и производним капацитетима у привредним друштвима
- сагледавање могућности финансирања неопходних радова из сопствених прихода
- израде планова по систему сусретног планирања (усклађивање потреба и могућности) на нивоу јавног предузећа.

Финансирање програма ремонта врши се средствима из прихода ЕПС-а од продаје електричне, топлотне енергије и других производа и услуга.

Сви реализовани програми ремонта су задовољавајући у погледу обима, ефикасности извршења, примене процедура о набавкама и обезбеђењу квалитета изведених радова.

УГАЉ

Рекорди рудара омогућили су рекорде термоелектрана - нови копови ће истражити нове термоблокове

У дугорочним плановима развоја ЕПС-а, лигнит који се добија из рудника са површинском експлоатацијом, остаје један од главних ослонаца за производњу електричне енергије.

На основу усвојене Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године предвиђено је значајно инвестирање у повећање производње у Рударском басену Колубара и на коповима у Привредном друштву ТЕ-КО Костолац.

Модернизација и унапређење постојећих површинских копова и отварање нових и проширење садашњих лежишта, основни су предуслови за повећање производње електричне енергије из постојећих и нових термокапацитета које планира да изгради Електропривреда Србије.

РБ КОЛУБАРА

У Рударском басену Колубара планира се ширење Поља Д и поља Тамнава–Запад и отварање копова Поље Е, Ц, Велики Црљени и Радљево.

У Рударском басену Колубара даљи развој није могућ без експропријације површина које су препрека за будући развој фронтних рударских радова.

Експропријација земљишта на простору Вреоца услов је за проширење постојећих и отварање нових површинских копова у РБ Колубара. Уколико би се са овим послом закаснило, последице су далекосежне у погледу обезбеђења електроенергетске сигурности у Србији.

Уз помоћ надлежних државних органа Електропривреда Србије решава тај проблем и обезбеђује новац за пресељење насеља Вреоци. Тиме се стичу услови за проширење Поља Д и за откопавање целокупних резерви угља

које се налазе испод села. У 2007. години у Рударском басену Колубара је, за потребе развоја фронтних рударских радова експропријацијом 169 хектара пољопривредног земљишта и регулисани су односи са 66 домаћинстава.

На копу Тамнава–Запад, почетком новембра 2007, почела је монтажа новог великог система за производњу угља, капацитета 12 милиона тона годишње.

На Пољу Б успешно се спроводи санација клизишта на унутрашњем одлагалишту, према пројекту немачких пројектаната, по методи која се први пут реализује у Србији.

У 2007. години завршен је велики пројекат преусмеравања тока реке Колубаре из природног корита у ново, које је изграђено кроз одлагалиште поља Тамнава–Исток, у дужини од шест километара, чиме су створени услови за отварање новог копа Велики Црљени, са укупним резервама од преко 25 милиона тона.

КОПОВИ КОСТОЛАЦ

У ПД ТЕ-КО Костолац планира се развој и проширење капацитета копа Дрмно који ће преузети укупну производњу угља, после престанка рада копова Ђириковац и Кленовник. Стручни савет ЕПС-а је усвојио Стратегију дугорочног развоја Костолачког угљоносног басена да се коп Дрмно оспособи за производњу од 12 милиона тона годишње. Први корак је повећање производње на девет милиона тона угља годишње, па је почела монтажа новог јаловинског система који ће створити предуслове за већу производњу угља.

Осим набавке нове опреме, предвиђена је модернизација и ревитализација постојеће рударске опреме. У јулу 2007. године део основне механизације са

копова Ђириковац и Кленовник, где престаје производња, премештен је на коп Дрмно. Опрему која је премештена чине: багер дреглајн Еш-10/70, два роторна багера, два бандвагена са пратећом опремом. На транспортном путу, дужине четири километра, механизација (тешка 3.000 тона) „прегазила“ је реку Млаву, што је значајан подухват у рударској пракси. Након ревитализације, опрема ће се укључити у рад према урађеним пројектима. Између осталог, формираће се и један БТО систем који ће радити искључиво на скидању хумуса који ће се користити за рекултивацију одлагалишта. Овакав вид коришћења рекултивације први пут се примењује у Србији, и као резултат ће имати враћање рекултивисаних површина у првобитно стање.

Испред фронта развоја копа Дрмно налази се део археолошког налазишта Виминацијум који се мора изместити. Између ресорних министарстава ЕПС-а и ТЕ-КО Костолац постигнут је договор о обезбеђењу одговарајуће локације и средстава за ову активност.

У 2007. години у ПД ТЕ-КО Костолац је, за потребе развоја фронтних рударских радова, експропријацијом 148 хектара пољопривредног земљишта. У производњи угља и јаловине наставља се узлазни тренд.

ПРОИЗВОДЊА

Година 2007. је година производних рекорда. То је посебно значајно када се има у виду старост рударске опреме која у претходним годинама није у довољној мери ревитализована. Осим тога, сушна година је приморала рударе да обезбеде додатне количине угља за прекопланску производњу термоелектрана. Биланс производње угља и јаловине остварен је пре краја године. Остварени рекордни производни резултати отварају нове развојне перспективе.

Производња угља за потребе термоелектрана ЕПС-а одвијала се на површинским коповима Рударског басена Колубара и ТЕ-КО Костолац, јер ЕПС од 1999. године није у могућности да производи угљак на својим коповима на Косову и Метохији. Оба басена су у 2007. години остварила рекордне производње.

У Колубарском басену произведено је 29,3 милиона тона, а у Костолцу 7,3 милиона тона угља, што је укупно 36,6 милиона тона угља.

Оборен је и рекорд производње откриве: 79,8 милиона метара кубних у РБ Колубара и 28,3 милиона метара кубних на костолачким коповима, што је укупно 108,1 милион метара кубних јаловине.

Поређења ради, 2000. године ископан је 51 милион метара кубних јаловине, да би након побољшања погонске спремности опреме и организационих промена, већ 2003. године започео тренд раста производње када је ископано 93 милиона метара кубних јаловине.

Оборен је и рекорд у годишњем довозу угља за ТЕ Никола Тесла у Обреновцу – 24,3 милиона тона. Рекорд довоза за све термоелектране је оборен 30.12. 2007. – 27,4 милиона тона.

У Костолцу је највише угља ископано на копу Дрмно – 6,7 милиона тона. Тако је премашен пројектовани ниво од 6,5 милиона тона годишње.

Капацитивно и временско искоришћење рударске механизације је последњих година знатно побољшано и на појединим коповима достиже европске стандарде.

У току 2007. године у одржавање опреме уложено је:

- 3,880 милијарди динара за ремонте
- 4,481 милијарда динара за текуће и сервисно одржавање.

ДИСТРИБУЦИЈЕ

МОДЕРНИЗАЦИЈА СИСТЕМА ЗА МЕРЕЊЕ

Година 2007. вероватно ће бити запамћена као година почетка реализације једног од најважнијих послова у електродистрибутивној делатности ЕПС-а – замени старих бројила и модернизацији система за обрачунско мерење електричне енергије и снаге.

Полазећи од утврђеног концепта да се у наредних десет година замени скоро три милиона бројила на електродистрибутивној мрежи, у 2007. години реализовано је више пројеката, како на нивоу ЕПС-а, тако и у појединим привредним друштвима за дистрибуцију електричне енергије, чиме је обухваћена испорука и делимично уградња око 150.000 бројила, опремање 12.000 мерних места системима за даљинско читавање и управљање потрошњом, набавка или модернизација шест лабораторија за испитивање бројила, те уградња друге мерне опреме на мерним местима, као и обезбеђење неопходних резервних делова за сервис и баждарење постојеће опреме.

Значајно је истаћи и почетак активности на преузимању мерних уређаја од купаца према Закону о енергетици, као и почетак примене нове техничке регулативе о прикључцима на мрежу и конфигурацији мерних места. Преузимањем мерних уређаја од стране дистрибуција, купци се растерећују обавезе одржавања и евентуалне замене ових уређаја новим. Овом акцијом се испуњавају законске обавезе и преузима одговорност и за мерна места.

Покренуте су, а неке и завршене, и активности на организационим припремама и избору извођача за обављање обимног посла замене бројила, санацију мерних места и извођењу прикључака – што све представља основу за успешну реализацију зацртаних планова.

Бројила која се набављају и уграђују – модерна електронска бројила треће генерације, произведена на основама микропроцесорске технологије – омогућују осим мерења енергије и читав низ других функција као што су: мерење тренутних вредности напона, струје и снаге, мерење и регистровање средњих вредности максималне снаге, мерење фактора снаге, регистровање дијаграма оптерећења, мерење параметара квалитета електричне енергије, дијагностика исправности бројила и интегритет мерења, управљање потрошњом уз могућност даљинског искључивања/укључивања целокупне или дела инсталације потрошача, могућност даљинског читавања, параметрирање и конфигурација рада бројила и друго.

Примењени системи, као и они који који ће се имплементирати у наредном периоду, директно утичу на смањење губитака, повећање степена наплате, тачније мерење, рационалнији рад система, бољи однос са потрошачима, повећање прихода и укупне ефикасности електродистрибутивне делатности.

НОВА ПОСТРОЈЕЊА

Током 2007. године настављена је убрзана инвестициона изградња нових, ревитализација, реконструкција и модернизација постојећих електроенергетских објеката у електродистрибутивном сектору у циљу што квалитетнијег и сигурнијег напајања купаца електричном енергијом, смањења губитака електричне енергије и броја и времена трајања кварова, као и смањења трошкова одржавања електроенергетских објеката.

Посебна пажња посвећена је и изградњи средњенапонске и нисконапонске мреже, имајући у виду чињеницу да она у дужем временском периоду није била у складу са потребама. Такође, треба нагласити да је у 2007. години дата предност модернизацији и аутоматизацији средњенапонске мреже, па је тако

Тржиште се ојвара, конкуренција је њед врајима. Модернизација мерних уређаја, изградња мреже и унапређење односа с куйцима су императив

доста урађено на замени постојеће механичке заштите интегрисаном микропроцесорском заштитом и увођењем даљинског управљања.

7. као доминантно решење код прикључења нових објеката, као и код спорних ситуација, примењено је измештање места мерења.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ЗА СМАЊЕЊЕ (НЕТЕХНИЧКИХ) ГУБИТАКА

Спровођење друге фазе Јединственог оперативног програма за смањење нетехничких губитака настављено је и у 2007. години. Очекује се да ће се нетехнички губици свести на прихватљив ниво реализацијом следећих мера:

1. систематском контролом купаца (мерних места) ради откривања неовлашћеног коришћења. За потпуну реализацију ове мере неопходно је проверити и остварити усклађеност података са мерног места са подацима у базама података, као и усклађеност изведеног стања са одобрењима за прикључке. Резултати системске контроле купаца (мерних места) у 2007. години су следећи:
 - од 3.376.102 купца контролисано је 262.533 купца,
 - 3.647 купаца је неовлашћено користило електричну енергију,
 - наплаћена неовлашћена потрошња електричне енергије износи 129.401.889,42 динара,
 - покренуто је 2.307 судских поступака;
2. сређивањем и одржавањем база података;
3. побољшањем стања мерне инфраструктуре – набавком и уградњом нових мерних уређаја, као и заменом постојећих ради успостављања редовног циклуса овере;
4. билансирањем преузете и продате електричне енергије;
5. легализацијом објеката купаца који су самовласно прикључени на дистрибутивну мрежу;
6. радом на примени предлога за измену законске регулативе;

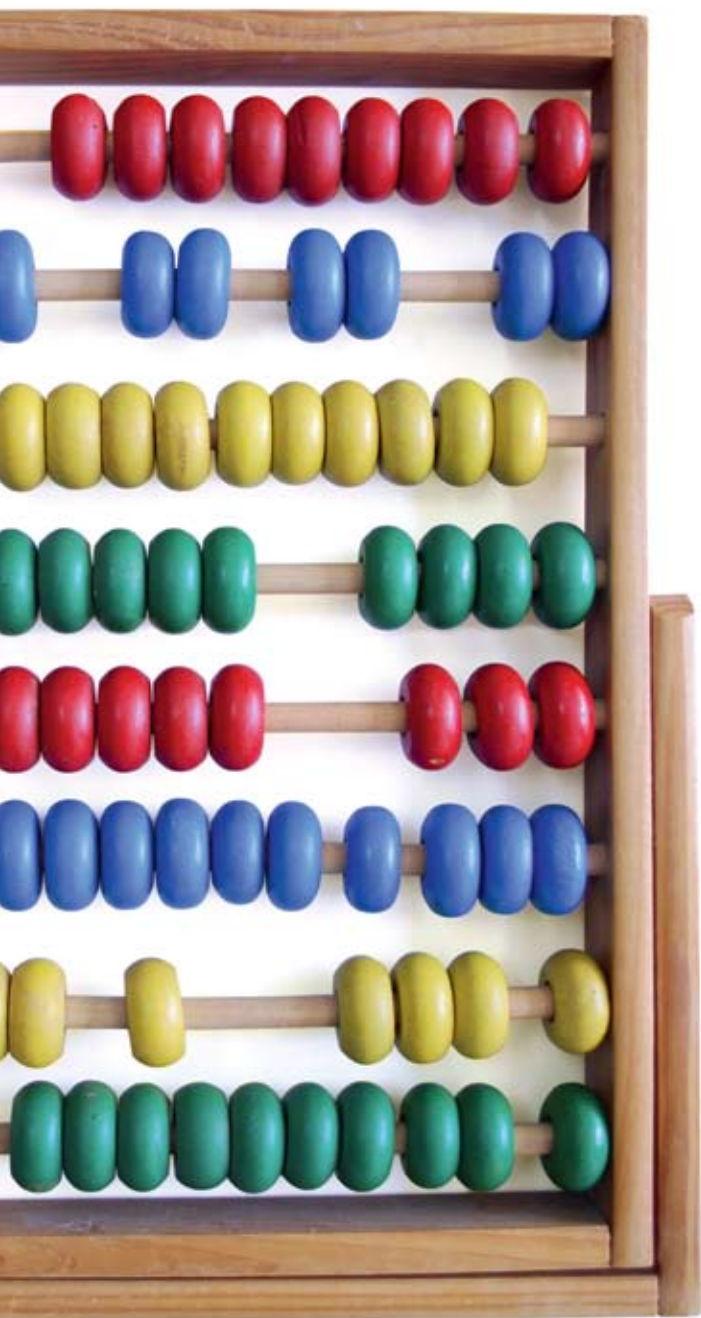
ОДНОСИ С КУПЦИМА

Односи са купцима у привредним друштвима за дистрибуцију електричне енергије, којих има готово три милиона, једна су од најважнијих области рада и деловања. Бројни чланци и прилози објављени у медијима и велики број конференција за новинаре имали су за циљ што боље упознавање великог броја купаца и корисника услуга са радом дистрибуција. Велики број запослених, поред својих редовних послова, посебну пажњу поклања одговорима на упите, молбе и рекламације купаца. У том циљу коришћене су све технолошке могућности, те су иновирани све интернет презентације привредних друштава дистрибутивне делатности. На овим презентацијама могу се наћи и многе информације из области пословања, што посебно доприноси транспарентности рада система.

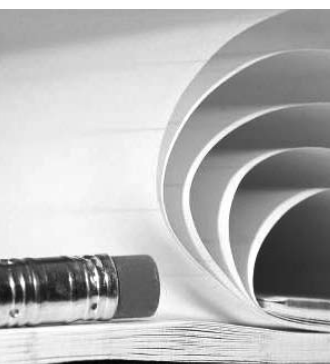
За купце који редовно плаћају електричну енергију и остварују попуст од пет одсто, ЕПС је купио 120.000 комада енергетски ефикасних светилки. Привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије су, према учешћу броја купаца који су остварили попуст, у укупном броју купаца који су остварили попуст, добила следећи број светилки: Електровојводина д.о.о. Нови Сад – 46.000 комада, Електродистрибуција Београд д.о.о. Београд – 35.000 комада, Електросрбија д.о.о. Краљево – 13.000 комада, Југоисток д.о.о. Ниш – 17.000 комада, Центар д.о.о. Крагујевац – 9.000 комада.

Купци, добитници светилки, изабрани су случајним избором (сваки шести).

ТРГОВИНА **ЕЛЕКТРИЧНОМ** ЕНЕРГИЈОМ

Дирекција за трговину електричном енергијом (ДТЕЕ) формирана је као самостална дирекција 1. априла 2006. године, а од 16. јуна исте године ЕПС (ДТЕЕ) има две лиценце за трговинске активности у Србији: лиценцу за снабдевање тарифних купаца и лиценцу за трговину електричном енергијом на тржишту електричне енергије.

ПЛАНИРАЊЕ И ТРГОВАЊЕ

Основни задатак ДТЕЕ је сигурно и непрекидно снабдевање тарифних купаца електричном енергијом, као и управљање вишковима, мањковима и ризицима код електроенергетског планирања коришћењем трговине (оптимизација електроенергетског портфела), постављање трговине на ниво који одговара производним капацитетима и пословним циљевима компаније и директан допринос повећању ефикасности рада производног система и повећању прихода компаније.

Активности ове дирекције обухватају оперативно планирање и управљање производњом електричне енергије коришћењем оптимизационих метода, процену потенцијалних вишкова и мањкова електричне енергије који су предмет трговине, пласман или куповину електричне енергије под тржишним условима, уговарање и наплату потраживања (унутар ЕПС-а – према привредним друштвима у оквиру ЕПС-а, као и на слободном тржишту електричне енергије), енергетски и финансијски обрачун свих трговинских трансакција и комплетан обрачун произведене и продате електричне енергије.

ПРОЦЕДУРЕ И МЕТОДОЛОГИЈЕ

У последњих годину дана велики напори уложени су у увођење система пословања у складу са стандардом ISO 9001. У оквиру овог пројекта уведене су стандардизоване процедуре за обављање следећих активности:

- планирање трговине електричном енергијом;
- израда електроенергетског биланса;

- продаја електричне енергије по позиву ЈП ЕПС на месечном нивоу;
- продаја електричне енергије по позиву ЈП ЕПС на седмичном, дневном и унутардневном нивоу;
- продаја електричне енергије квалификованим купцима;
- продаја електричне енергије по позиву других учесника на тржишту електричне енергије;
- куповина електричне енергије;
- праћење и анализа трговине електричном енергијом.

Такође, у овој дирекцији креиране су две методологије од изузетног значаја за обављање трговинских активности:

- методологија за одређивање дијаграма снаге и распореда приоритета енергетских продуката у трговини електричном енергијом из производних капацитета ЈП ЕПС;
- методологија за формирање цене електричне енергије за продају из производних капацитета ЕПС-а на тржишту електричне енергије.

Методологије омогућавају максимизацију профита од продаје планираних количина електричне енергије и минимизација трошкова код планираног увоза електричне енергије уз обезбеђење сигурности снабдевања тарифних купаца у Србији и успостављају правила за одређивање производне цене ЕПС-а, за процену тржишне цене електричне енергије за Србију и земље у региону, за одређивање минималне продајне цене ЈП ЕПС, за одређивање релативних односа цена енергетских продуката и за одређивање системске цене ЕПС-а и процена профита продаје електричне енергије.

Продаја електричне енергије у овој дирекцији обавља се у складу са јавним позивима за продају на месечном, седмичном и дневном (day-ahead) нивоу, који се објављују на сајту ЈП ЕПС.

Набавка мањкова електричне енергије за снабдевање тарифних купаца обавља се у складу са Законом о јавним набавкама, спровођењем рестриктиваног поступка у две фазе:

Снабдевање купаца, управљање вишковима и мањковима, ризицима, планирање и трговина... Приход компаније се мора повећавати

1. фаза: квалификациона процедура (3 године)
2. фаза: тендерска процедура са равноправним учешћем свих квалификованих партнера.

У случајевима хаваријских стања или изузетно неповољних хидрометеоролошких услова користи се хитна процедура набавке електричне енергије у складу са чланом 112. Закона о јавним набавкама.

ЕПС, преко ове дирекције, послује са страним и домаћим компанијама. У Србији је 27 компанија лиценцирано за трговину електричном енергијом а 24 компаније су квалификоване за продају електричне енергије ЕПС-у.

УСПЕХ И ОГРАНИЧЕЊА

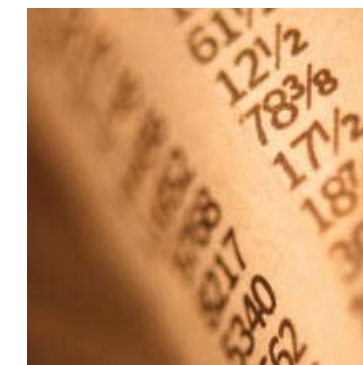
Најзначајнији резултати у претходном периоду су: формирање обученог и вештог експертског тима, способног за обављање свих задатака у новом тржишном окружењу, квалификација партнера, стандардизација уговора, успостављање процедура и правила пословања, обрачун свих електроенергетских токова у систему ЕПС-а.

Дирекција је у свом раду суочена са законским прописима који не препознају специфичности делатности трговине електричном енергијом и то за сада представља проблем. Очекује се да се пронађе законски модус за коришћење лиценце ЕПС-а за трговину електричном енергијом на тржишту електричне енергије (која још увек није активирана) и да се обезбеди начин да ЕПС може да купује електричну енергију учествовањем на тендерима и енергетском берзама, као и да може да купује електричну енергију ради трговања на тржишту

а не само ради снабдевања тарифних купаца. Законски оквир такође отежава потписивање трговинског ЕФЕТ уговора, који представља стандард у међународној трговини електричном енергијом у Европи. Проблеми постоје и због тога што законска регулатива, са овим нивоом цене електричне енергије за тарифне купце, не обезбеђује појаву квалификованих купаца у Србији. За развој тржишта у Србији била би значајна и диференцијација лиценци за обављање трговине електричном енергијом: корисно би било да се лиценца за компаније које искључиво транзитирају електричну енергију кроз Србију одвоји од постојећих лиценци за трговину.

ЕПС планира да унапреди трговину електричном енергијом кроз оптимизацију управљања производним капацитетима коришћењем перманентне трговине, да активира лиценцу за трговину електричном енергијом на тржишту, што би омогућило финансијску трговину и трговину терминским уговорима, да потпише ЕФЕТ уговор, развије економски модел одређивања производне цене електричне енергије на сатној основи и софтвер за трговину електричном енергијом, да унапреди кооперацију и партнерске односе са домаћим и европским компанијама у циљу размене технологија и знања, обучи кадрове, учествује на најважнијим берзама електричне енергије, сарађује са брокерима и оснива фирме у иностранству.

Ове активности допринеле би остваривању паневропских трговинских активности ЕПС-а, обезбедиле би његов снажан и стабилан развој и омогућиле постављања ЕПС-а на позицију водеће компаније у региону на тржишту електричне енергије и компетитивног учесника на европском тржишту.

ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

На инфлацију је имала утицај и цена енергената. Али, не и цена електричне енергије. Она и даље није економска категорија

Макроекономску стабилност у Србији, која је уз доста напора постигнута у последње три до четири године, пратиле су негативне појаве, као што су раст дуга државе и дебаланс (неуравнотеженост) у билансу плаћања, што је последица дефицита у спољној трговини. То је условило повећање задужености државе, опадање конкурентности привреде, а трошкови одржавања макроекономске стабилности преко курса динара су високи.

ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ

У 2007. години, привредна активност одвијала се у условима кашњења са усвајањем буџета, односно буџетске потрошње за 2007. годину, што је за последицу имало увећану јавну потрошњу у протеклим месецима и њен утицај на повећање агрегатне тражње, а преко тога и на кретање инфлације, односно јачање инфлаторних тензија.

Високи буџетски расходи и планирани буџетски дефицит (више од два одсто бруто домаћег производа) за 2007. годину, поред осталог, снажан су

притисак на инфлацију. Остварена стопа инфлације у Србији у 2007. износила је 10,1%. Највећи део инфлације у 2007. години везан је за цене енергената. На динамичнији раст укупне и базне инфлације у јуну утицали су у највећој мери индиректни ефекти поскупљења електричне енергије и деривата нафте, као и раст других цена под контролом државе (нпр. раст цена пољопривредно-прехрамбених производа због суше). С друге стране, позитивно је то што је базна инфлација која је последица успешности монетарне и фискалне политике, као и политике зарада у 2007, била у планираним оквирима.

Према конкретним најавама Владе Србије и Народне банке Србије, мерама снажне монетарне политике и одговорном фискалном политиком, и у наредном периоду, деловаће се у правцу очувања макроекономске стабилности, како се не би нарушиле дугорочне позитивне пројекције, али се мора водити рачуна о ефектима такве политике која се рефлектује на спољнотрговински дефицит.

ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ДИНАМИКЕ ПРИВРЕДНИХ АКТИВНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

	индекси	
	I-XII 2007	XII 2007
	I-XII 2006	XII 2006
Физички обим индустријске производње	103,7	99,8
Цене произвођача индустријских производа	105,9	109,8
Цене на мало	106,8	110,1
Трошкови живота	107,0	111,9
Просечна нето зарада	128,0	-

ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКИ СТАТУС

Финансијски статус предузећа са становишта ликвидности и рентабилности се побољшава, али је још увек неповољан у условима велике задужености из претходних година. Стање дуга 31.12.2007. године износило је 130,2 милијарде, а потраживања више од 81,9 милијарди динара.

У финансијском извештају за 2007, у консолидованом билансу успеха ЕПС-а, исказан је бруто губитак у пословању од 109.233 милиона динара, а планом је био предвиђен губитак од 1.323 милиона динара, при чему је остварен негативан резултат из пословних односа од 16.442 милиона динара, позитиван из финансијских односа 5.371 милиона динара, а негативан резултат из осталих односа 96.810 милиона динара (услед ревалоризације који изражава фер вредност појединих ставки некретнина,

постројења и опреме, утврђен од стране овлашћеног проценитеља) и нето губитак пословања који се обуставља је 1.351 милиона динара.

ОСТВАРЕНЕ ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

У 2007. години остварена је просечна продајна цена електричне енергије на конзуму ЕПС-а од 3,699 дин/kWh или 4,62 €с/kWh, рачунато по просечном курсу у 2007. години од 80,09 динара за 1€.

Цена електричне енергије повећана је од 15. маја 2007. за 15,0% у просеку и достигнут је ниво просечне годишње цене од 3,87 дин/kWh. Остварена просечна цена електричне енергије у 2007. години виша је од планиране за 0,9% услед остварене повољније структуре продаје.

ПРОСЕЧНЕ ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА КОНЗУМУ ЕПС-а

Категорија потрошње	Остварење							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Високи напон (110 kV)	28,39	59,70	106,49	138,80	168,41	197,38	258,87	287,17
Средњи напон - укупно	43,58	83,52	142,34	186,72	211,10	233,49	278,63	320,47
Укупно високи и средњи напон	38,02	77,43	133,01	173,80	198,42	222,46	272,44	309,93
Ниски напон (0,4 kV I степен)	51,29	115,22	199,06	247,51	283,24	327,44	398,37	462,63
Широка потрошња - укупно	53,29	117,76	205,90	242,63	272,61	301,89	339,05	381,43
- 0,4 kV II степен	64,63	180,01	340,33	369,58	383,97	403,52	439,12	487,15
- домаћинства	51,77	108,67	187,40	224,58	257,72	288,75	326,00	367,44
Јавно осветљење	50,88	86,07	154,91	207,57	237,96	260,21	307,55	352,18
Укупно ниски напон	53,10	116,96	204,21	242,41	273,12	304,49	347,25	393,48
УКУПНО	49,05	106,29	184,54	224,33	252,69	282,37	326,53	369,90

БИЛАНС СТАЊА

(Консолидовани биланс стања ЈП ЕПС и зависних привредних друштава на дан 31.12.2007.г.)

000 дин.

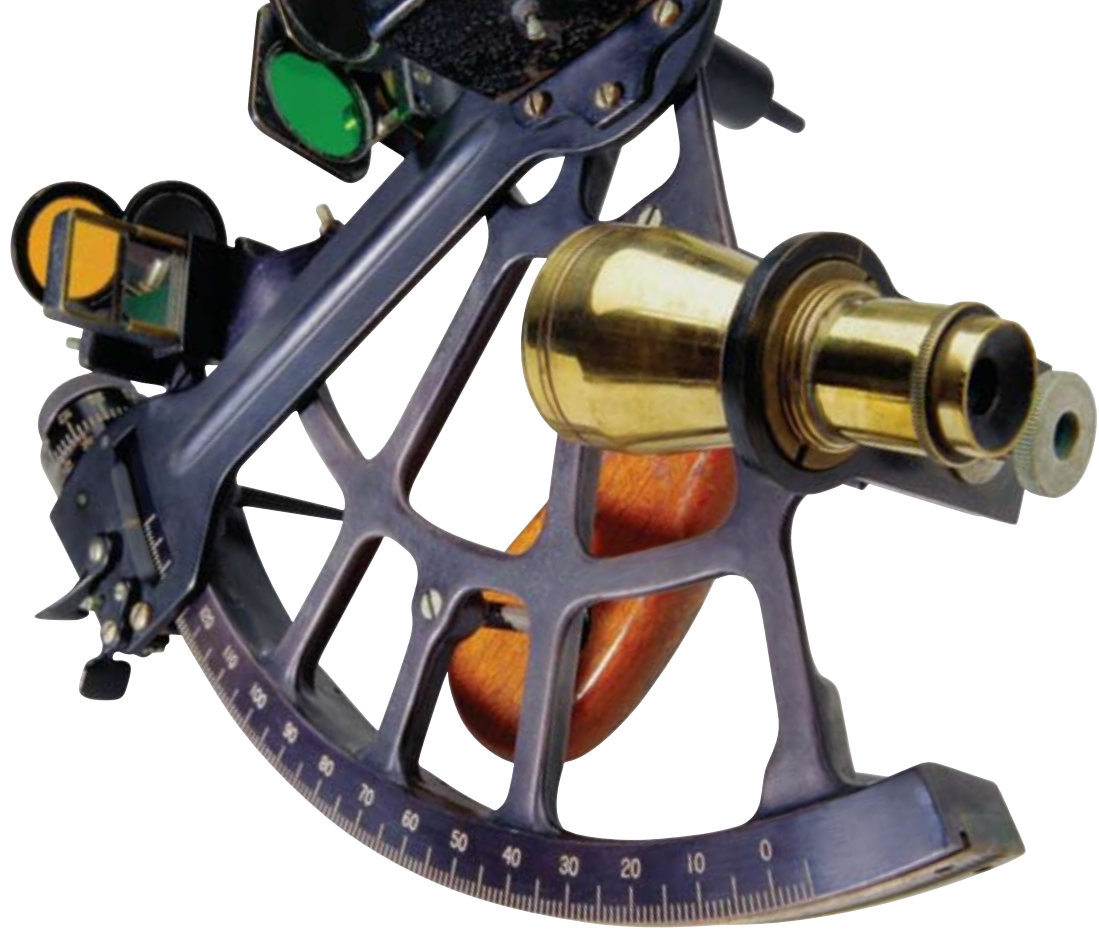
1	ПОЗИЦИЈА	АОП	Стање на дан		Индекс 5/6
			31.12.2007	1.1.2007	
2		3	5	6	7
А К Т И В А					
A	СТАЛНА ИМОВИНА (002 + 003 + 004 + 007)	001	552.226.909	384.735.785	144
I	НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	002	0	0	
II	GOODWILL		0	0	
III	НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	003	2.374.927	2.244.898	106
IV	НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА (005 + 006)	004	543.041.432	378.165.232	144
1.	Некретнине, постројења и опрема	005	542.997.075	378.124.070	144
2.	Инвестиционе некретнине		44.357	41.162	108
3.	Биолошка средства	006	0	0	
V	ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (008 + 009)	007	6.810.550	4.325.655	157
1.	Учешћа у капиталу	008	3.849.904	1.796.664	214
2.	Остали дугорочни финансијски пласмани	009	2.960.646	2.528.991	117
B	ОБРТНА ИМОВИНА (011 + 012 + 017)	010	68.263.151	62.406.408	109
I	ЗАЛИХЕ	011	22.551.286	18.318.000	123
II	СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА		0	0	
III	КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (013 + 014 + 015 + 016)	012	45.711.865	44.088.408	104
1.	Потраживања	013	36.118.682	27.485.934	131
2.	Потраживања за више плаћен порез на добитак		507.290	286.030	177
3.	Краткорочни финансијски пласмани	014	2.068.706	6.332.521	33
4.	Готовински еквиваленти и готовина	015	5.395.923	8.538.823	63
5.	Порез на додату вредност и активна временска разграничења	016	1.621.264	1.445.100	112
IV	ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	017	0	0	
V	ПОСЛОВНА ИМОВИНА (001 + 010)	018	620.490.060	447.142.193	139
Г	ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	019	0	0	
D	УКУПНА АКТИВА (018 + 019)	020	620.490.060	447.142.193	139
Б	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	021	44.299.128	39.379.651	112
П А С И В А					
A	КАПИТАЛ (102 + 103 + 104 + 105 + 106 + -107-108)	101	490.242.492	341.858.710	143
I	ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ	102	359.948.425	359.947.938	100
II	НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	103	0	0	
III	РЕЗЕРВЕ	104	0	0	
IV	РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	105	247.840.353	125	198.272.282
V	НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ	106	0	0	
VI	ГУБИТАК	107	117.546.286	18.089.353	650
VII	ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	108	0	0	
B	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (110 + 111 + 114 + 119)	109	130.247.568	105.283.483	124
I	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	110	3.521.975	1.681.503	209
II	ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (112 + 113)	111	40.015.636	40.685.884	98
1.	Дугорочни кредити	112	34.935.260	34.687.618	101
2.	Остале дугорочне обавезе	113	5.080.376	5.998.266	85
III	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (115 + 116 + 117 + 118)	114	58.033.796	51.241.610	113
1.	Краткорочне финансијске обавезе	115	8.801.336	9.432.700	93
2.	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља		0	0	
3.	Обавезе из пословања	116	26.108.356	16.841.456	155
4.	Остале краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења	117	18.814.591	21.053.226	89
5.	Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	118	4.113.865	2.591.477	159
6.	Обавезе по основу пореза на добитак		195.648	1.322.751	15
IV	ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	119	28.676.161	11.674.486	246
V	УКУПНА ПАСИВА (101 + 109)	120	620.490.060	447.142.193	139
Г	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	121	44.299.128	39.379.651	112

БИЛАНС УСПЕХА

(Консолидовани биланс успеха ЈП ЕПС и зависних привредних друштава)

000 дин.

1	Е Л Е М Е Н Т И	ОСТВАРЕЊЕ		ИНДЕКС		
		2007	2007	2006	(4/5)	(4/6)
2		4	5	6	7	8
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	120.583.086	120.117.029	104.843.774	100	115
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	137.025.117	112.489.891	95.094.283	122	144
II.1.	Набавка електричне енергије	10.990.966	13.105.724	7.408.073	84	148
II.2.	Трошкови материјала и горива	10.789.593	10.465.549	7.938.925	103	136
II.3.	Одржавање	16.234.581	14.932.893	14.991.804	109	108
II.4.	Амортизација	46.259.451	23.920.667	17.412.876	193	266
II.5.	Трошкови запослених	31.546.385	32.342.956	29.884.507	98	106
II.6.	Осигурање	1.864.147	2.129.987	1.753.100	88	106
II.7.	Обавезе према држави	5.459.422	5.608.740	5.117.146	97	107
II.9.	Остали пословни расходи	13.880.572	9.983.375	10.587.852	139	131
I-II	Резултат из пословних односа	-16.442.031	7.627.138	9.749.491	-216	-169
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	8.577.268	6.171.310	11.393.209	139	75
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	3.206.574	7.397.657	5.271.716	43	61
III-IV	Резултат из финансијских односа	5.370.694	-1.226.347	6.121.493	-438	88
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	2.359.346	2.517.437	16.050.533	94	15
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	99.170.047	10.241.099	14.572.130	968	681
V-VI	Резултат из осталих односа	-96.810.701	-7.723.662	1.478.403	1.253	-6.548
VII	ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	2.351.422	0	1.453.084	0	162
VIII	ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	3.701.991	0	403.380	0	918
VII-VIII	Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	-1.350.569	0	1.049.704	0	-129
A	УКУПАН ПРИХОД (I + III + V + VII)	133.871.122	128.805.776	133.740.600	104	100
B	УКУПНИ РАСХОДИ (II + IV + VI + VIII)	243.103.729	130.128.647	115.341.509	187	211
A-B	Укупан финансијски резултат	-109.232.607	-1.322.871	18.399.091	8.257	-594
	ПОРЕЗ НА ДОБИТ	9.618.629	0	-1.614.801	0	0
	НЕТО УКУПАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	-99.613.978	-1.322.871	16.784.290	7.530	-8

ИНВЕСТИЦИЈЕ, РАЗВОЈ И
СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

Инвестиционе активности ЕПС-а у 2007. години могле би се првенствено окарактерисати као наставак започетих пројеката из претходног периода и очекивања у вези са објављивањем тендерске документације и започињањем активности на изградњи нових производних капацитета кроз стратешко партнерство са великим страним компанијама. Реализација инвестиција у 2007. години односила се углавном на пројекте финансиране сопственим средствима – 14,8 милијарди динара, а мањи део су били кредити – 1,3 милијарде динара и донације – 768 милиона динара. Део новца, у износу од 1,088 милијарди динара, обезбеђен је из средстава потрошача, позајмице Владе Републике Србије и еколошке таксе и инвестиран у пројекте ове намене.

ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ

Најзначајнији пројекат у термосектору била је рехабилитација и модернизација блока А4 у ПД Термоелектране Никола Тесла, као и наставак активности на даљем побољшању еколошких услова кроз реконструкцију и модернизацију електрофилтера са циљем смањења емисије пепела у атмосферу уважавајући ЕУ стандарде. Започете су и припремне радње за почетак ревитализације блока А6 на ТЕ Никола Тесла А, а на ТЕ Никола Тесла Б је започела реализација пројекта новог система за транспорт и одлагање пепела и шљаке, из донације Европске агенције за реконструкцију (ЕАР), у износу од 28,5 милиона евра. Нови систем за транспорт и одлагање пепела и шљаке реализује се и у ТЕ Костолац Б, кредитом ЕБРД у износу од 21,7 милиона евра.

У Привредном друштву ТЕ-КО Костолац завршена је санација и адаптација на блоку А1 од 100 MW и започете активности на изградњи депоније пепела на локацији у ТЕ Костолац Б.

ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ

Свакако да је у 2007. години најважнија инвестициона активност у хидросектору била уговарање ревитализације ХЕ Бајина Башта и сагледавање могућности за изналажењем начина финансирања

ревитализације ХЕ Зворник, а на основу урађене студије за процену вредности инвестиционих улагања и идејног пројекта ревитализације и модернизације ХЕ Зворник.

Очекивања да ће у 2007. години бити започета ревитализација агрегата у ХЕ Ђердап I нису остварена, па је почетак ове ревитализације одложен за 2008. годину, а у току је и ревитализација ХЕ Овчар бања и ХЕ Међувршје, која је у потпуности финансирана из сопствених средстава.

Покренуте су и активности на актуелизацији постојеће и изради нове инвестиционо-техничке документације за нове хидроелектране. Ту се пре свега мисли на припрему инвестиционо-техничке документације хидроелектрана на Горњој Дрини, која се реализује у сарадњи са Електропривредом Републике Српске, као и сарадња са ЕП Црне Горе на стварању услова за завршетак претходних активности за ХЕ Комарница на реци Пиви.

РУДНИЦИ

Потреба за даљим повећањем капацитета и циљ да се на ПК Костолац повећа годишња производња за 2,5 милиона тона угља годишње реализује се кроз започету инвестицију новог БТО система који треба да, уз наставак улагања у ревитализацију и модернизацију опреме на површинском копу, обезбеди додатни капацитет за откопавање јаловине (преко 10.000.000 м³ годишње). Почетком 2007. године уговорена су четири пакета у оквиру Петог БТО система и започета је њихова реализација. Укупна вредност овог система за откопавање и одлагање јаловине је око 60 милиона евра.

Наставак активности на ПК Тамнава – Запад који је уговорена набавка новог БТО система, финансираног из KfW и EBRD кредита у износу од око 80 милиона евра, заједно са ревитализацијом багера SchRs 1760 и транспорту и монтажи багера SRs 1300 представљају најзначајнију инвестициону активност у РБ Колубара. Даља несметана експлоатација угља из колубарског басена обезбедиће се започетим активностима на пресељењу села Вреоци

Модернизација постојећих капацитета у ишчекивању великих пројеката са стратешким партнерима

(изградња урбаног насеља, премештање гробља и др.)

У 2008. години наставиће се и са започетим пословима монтаже поменуте опреме за шта је потребно две године. На тај начин стичу се услови да се крајем 2008. или почетком 2009. године ови системи пуне у рад чиме би поменути копови Дрмно и Тамнава – Запад достигли пројектовани капацитет на откопавању јаловине. Како су у току припремне активности на изградњи нових термоелектрана, отварање нових површинских копова постаје све неопходније и у том циљу је планирано и започињање активности на отварању нових површинских копова (Велики Црљени, Поље Е и Радљево).

РАЗВОЈ И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

У области развоја и стратешког планирања, протеклу годину је, поред редовних и планираних активности, обележило и активно учешће у изради Плана рада и развоја ЈП ЕПС у периоду 2008–2015. године. Међу најважнијим реализованим пројектима, студијама и активностима из области стратешког планирања су:

- претходна студија оправданости са генералним пројектом реконструкције или изградње новог гасно-парног блока у ТЕ - ТО Нови Сад;
- ТЕ Никола Тесла Б – друга фаза изградње блока Б3 укупне снаге до 800 MW – претходна студија оправданости са генералним пројектом;
- студија о могућностима снабдевања кречњаком за потребе одсумпоравања димних гасова ТЕ Костолац Б, ТЕ Никола Тесла А и ТЕ Никола Тесла Б и новог термокапацитета на колубарски лигнит приближне снаге 700 MW;
- претходна студија оправданости са генералним пројектом одсумпоравања димних гасова ТЕ Костолац Б;

- анализа оправданости изградње и избор потенцијалних локација гасно-парних постројења у Србији;
- испитивање стања метала и процена преосталог радног века главне опреме у ТЕ Костолац Б1 и Б2;
- идејни пројекат ревитализације и модернизације ХЕ Зворник;
- наставак реализације пројекта геотехничких истраживања на профили ХЕ Комарница;
- иновирани дугорочни програм развоја експлоатације угља у косточачком угљоносном басену;
- предлог просторног плана подручја експлоатације колубарског лигнитског басена са предлогом извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину;
- иновирани инвестициони програм изградње ПК Тамнава – Запад у Колубарском угљоносном басену;
- избор ограничења и отварања површинског копа Јужно поље у Колубарском угљоносном басену;
- студија угљоносности западног дела Косточачког угљоносног басена;
- формирање базе података геолошких истраживања као подлога за израду студије Идејни програм са Студијом оправданости увођења система за оперативно управљање и контролу квалитета угља на тамнавским површинским коповима;
- идејни пројекат са студијом оправданости експлоатације на ПК Поље Ц за капацитет од пет милиона тона угља годишње са откопавањем одлагалишта Источна кипа;
- план дугорочног развоја електродистрибутивне мреже ЕПС „Електродистрибуција Београд“ д.о.о. на ширем градском подручју до 2025. године;
- планирање извора реактивне снаге у преносној мрежи ЕЕС Србије – друга фаза;

ИНФОРМАЦИОНЕ
ТЕХНОЛОГИЈЕ

У домену унапређења пословног информационог система најважнији је пројекат интегрисаног компјутеризованог рачуноводног система, којим се уводи САП апликативно решење, инсталирано на HP integrity серверима. Значај увођења овог система огледа се у унификацији, стандардизацији, аутоматизацији и интеграцији пословних процеса, која ће омогућити пословодству да ефикасније управља електропривредом. Током 2007. године имплементација пројекта била је у фази тестирања у: Дирекцији ЕПС-а, Електровојводици, ТЕ Никола Тесла и Рударском басену Колубара, као и у Јавном предузећу Електромрежа Србије, а после успешно обављене имплементације у овим предузећима, реализоваће се у осталим привредним друштвима ЕПС-а, према истом дизајну система.

У делу пословног система за управљање људским ресурсима, који је развијен у Сектору за информациони систем, унапређена је јединствена база података о запосленима у ЈП ЕПС, што је обезбедило ефикасно управљање људским ресурсима. Она је омогућила праћење и анализирање промена у организационој структури, систематизацији радних места и кретању запослених кроз организацију, као и законско и статистичко извештавање.

Поред наведеног, радило се и на реализацији пројекта увођења DMS система (Document Management System), као и на пројекту којим ће бити омогућено централизовано надгледање и управљање радом свих рачунарских сервиса у оквиру мреже ЈП ЕПС. Про-

јекат имплементације Share Point сервиса дефинисан је у три фазе.

Након реализације АД инфраструктуре, и успешне имплементације најновије Microsoft технологије у оквиру рачунарске мреже Дирекције ЕПС-а, запослени у Сектору за информациони систем наставили су са реализацијом напредних сервиса у оквиру кућне рачунарске мреже.

Повезивање делова ЕПС-а са Дирекцијом преко телекомуникационе мреже ЕПС-а (SDH - Synchronous Digital Hierarchy) реализовано је за следећа привредна друштва: ЕДБ, ТЕНТ, Електровојводина, Дринско-Лимске хидроелектране и ХЕ Ђердап. Остала привредна друштва су у фази припреме своје мрежне опреме и биће повезани у WAN мрежу паралелно са реализацијом пројекта изградње телекомуникационе мреже ЈП ЕПС.

Имплементација најновије Microsoft технологије и сервиса, на сличан начин као и у Дирекцији, започета је у скоро свим привредним друштвима. Имплементација АД инфраструктуре и инсталација Exchange Serverа за управљање и коришћење електронске поште су решења која су усвојена као стандард будуће ЕПС-WAN мреже. Истовремено, велики значај се даје имплементацији и унапређењу сигурносних сервиса.

У оквиру текућег одржавања рачунарске инфраструктуре у 2007. години, преласком са бакарних парица на оптичке каблове вишеструко је повећан капацитет преносних путева између

Унификација, стандардизација, аутоматизација, интeгрисање пословних процеса... за ефикасније управљање компанијом

пословних објеката Дирекције. Такође, повећан је и капацитет примарног и баскир линка за потребе коришћења Интернет сервиса чиме је систем којим се обезбеђује стабилан рад рачунарске мреже ЕПС-а постао још поузданији. Осим овога, значајно је унапређен процес инсталације оперативних система на клијентске рачунаре типским имицима коришћењем WDS сервиса (Windows Deployment Service).

Пројекат „Имплементација инфраструктуре јавних кључева (PKI)“, којим се значајно унапређује сигурност ЕПС-ових ресурса и приступ тим ресурсима, реализован је у пилот окружењу. PKI инфраструктура омогућава логовање на мрежу коришћењем смарт картица, енкриптовање докумената и порука, као и дигитално потписивање.

Пројекат техничког система управљања ЕЕС-ом ЕПС-а преузет је 2005. године, у делу који се односи на планирање и управљање производним капацитетима. Пројекат се реализује у сарадњи са Институтом „Михаило Пупин“ и компанијом AREVA, а финансира се сопственим средствима. Циљ је оптимизација и повећање економичности рада производног сектора, рационализација управљања и повећање поузданости снабдевања потрошача електричном енергијом, унапређење планирања и обезбеђивање подлога за успешну трговину електричном енергијом. Реализација овог пројекта одвија се по плану, а у протеклој години је завршена припрема ТЕ-ТО Зрењанин за укључење у ТСУ, док је припрема ТЕ Костолац А, у току, а преостала је још само припрема

ТЕ Колубара. Нови Диспечерски центар ЕПС-а снабдевен је одговарајућим SCADA системом, који је током прошле 2007. године био у пробном раду а сада је преведен у редовну експлоатацију. У току је припрема преостала два производна објекта, припрема за избор софтверске подршке за трговину електричном енергијом и завршетак радова на изградњи мреже за пренос података.

ИЗГРАДЊА НОВОГ ТЕХНОЛОШКО-ПОСЛОВНОГ КОМПЛЕКСА

У 2007. години настављене су активности на припреми изградње обједињеног пословног простора ЕПС-а у Блоку 20 на Новом Београду. Поред значајне рационализације која се постиже обједињавањем пословних функција на једној локацији, обезбедиће се и одговарајућа модерна технолошка основа за обављање свих функција у складу са новом организацијом фирме и регулацијом односа у електроенергетском сектору и на тржишту електричне енергије. Наведена основа обезбедиће се изградњом јединственог центра за планирање рада производних капацитета и трговину електричном енергијом на бази јединственог и интегрисаног информационог и телекомуникационог система ЕПС-а.

До краја 2008. године очекује се завршетак израде пројектне документације и припрема тендера за изградњу комплекса, до када би требало обезбедити и организационе и логистичке претпоставке за реализацију овог посла.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

Три године градимо телекомуникациону мрежу. Силили смо до 3.100 километара оптичких каблова. Идемо даље

Успешност функционисања ЕПС-а у многоме зависи од повезаности и тесне сарадње са електроенергетским системима у окружењу. Та чињеница поставља одређене захтеве пред телекомуникациону мрежу, ради размене података приликом управљања електроенергетским системима. Неки од тих захтева дефинисани су у пројекту Teleinformation System Among National Dispatch of SECI Countries, који обухвата повезивање националних центара земаља југоисточне Европе, ради стварања јединственог тржишта електричне енергије

Телекомуникациона мрежа ЕПС-а је са мрежама суседних земаља повезана оптичким каблом у земљоводном ужету – OPGW, постављеним на далеководне између интерконективних објеката, са преносним системима синхроне дигиталне хијерархије.

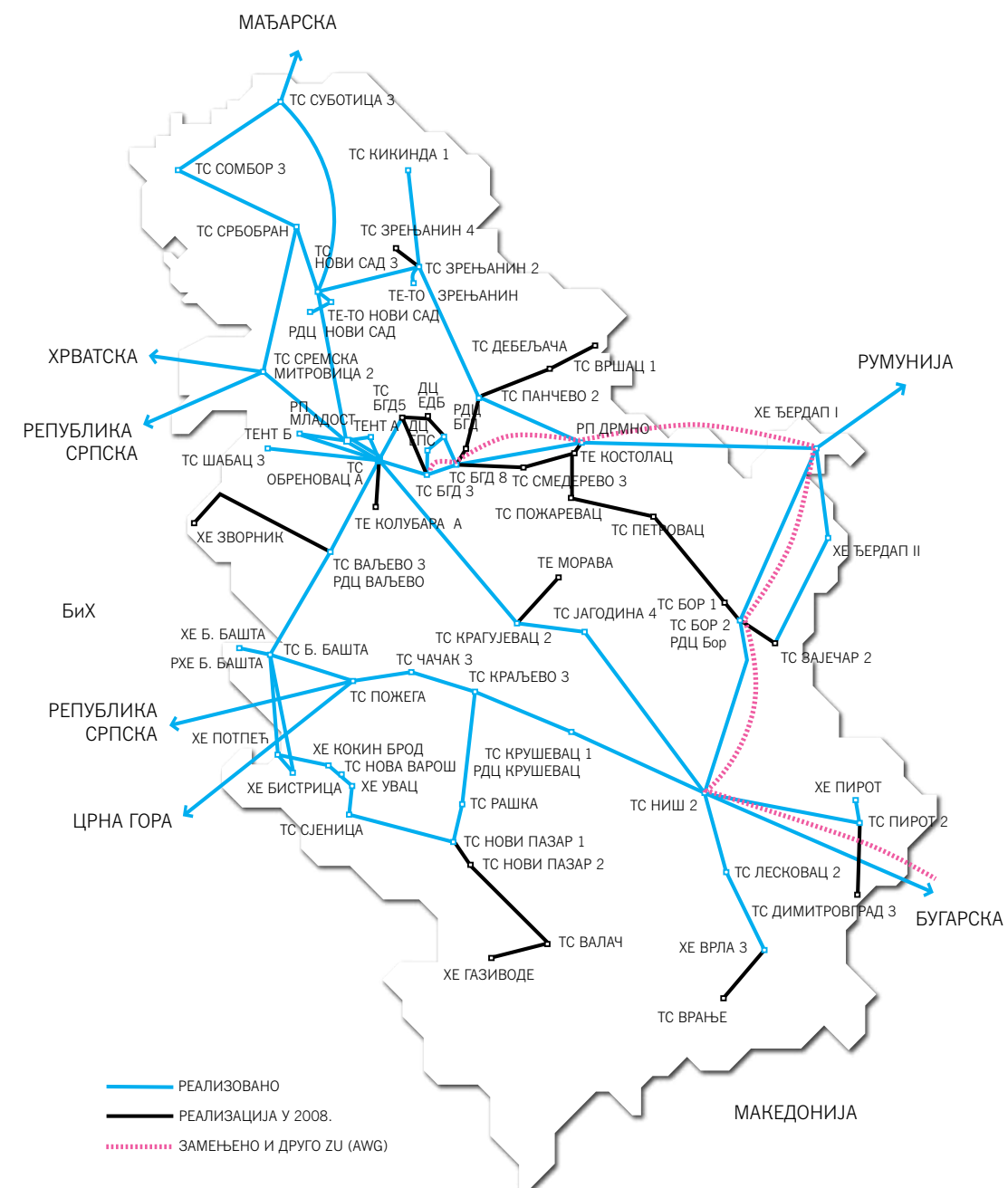
Пројекат развоја телекомуникационе мреже ЕПС-а, засноване на примени оптичких каблова по далеководима, подржале су обезбеђивањем повољних кредита Европска инвестициона банка (EIB) – 22 милиона евра и Европска банка за обнову и развој (EBRD) – 9,63 милиона евра.

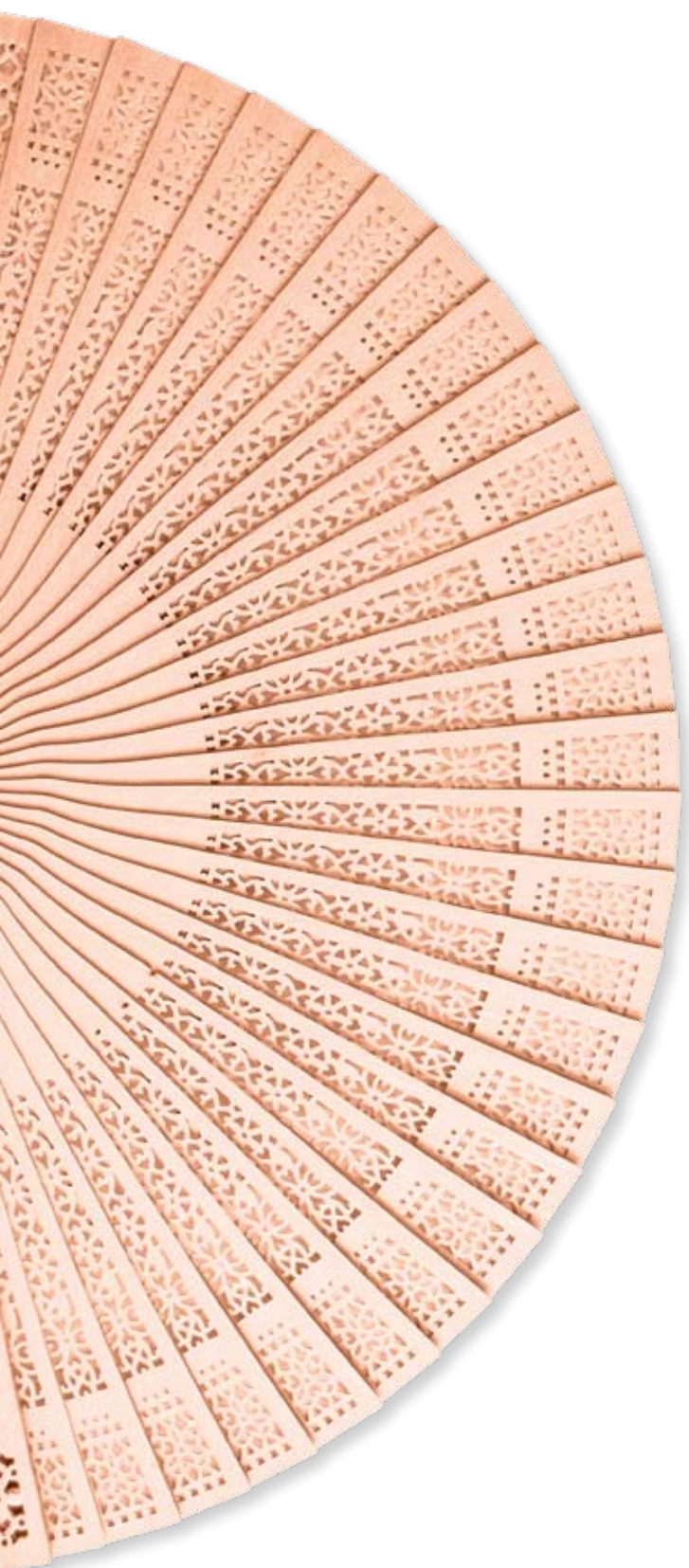
До краја 2007. године реализовано је укупно око 3.100 km магистралне оптичке мреже по далеководима електроенергетског система Србије.

Кредитом EIB који је реализован фазно – током 2005, 2006. и 2007. године OPGW каблом капацитета 48 оптичких влакана, опремљено је око 2.600 km далековода напонског нивоа 400, 220 и 110 kV. Током 2008. године предвиђено је опремање још око 580 km далековода напонског нивоа 110 kV.

ЕПС је сопственим средствима 2003. године опремио оптичким каблом у земљоводном ужету интерконективне деонице према Мађарској (Београд – Обреновац – Нови Сад – Суботица) и Хрватској (Београд – Обреновац – Сремска Митровица) укупне дужине око 500 km.

У току 2007. године уговорена је испорука и монтажа терминалне опреме синхроне дигиталне хијерархије велике пропусне моћи, којом ће бити опремљено више од 60 електроенергетских објеката Електропривреде Србије и Електромерже Србије.

ЗАШТИТА
ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ

Електропривреда Србије је, као део енергетске заједнице југоисточне Европе и Европске уније, прва компанија у Републици Србији која је почела реформе и рад у складу са правилима Европске уније. То се, између осталог, односи и на област заштите животне средине. Готово трећина свих прописа које Србија треба да хармонизује са прописима ЕУ регулише управо заштиту животне средине. Како је Електропривреда Србије компанија чији рад највише утиче на квалитет ваздуха, воде и земљишта у Србији, она мора да поштује и примењује све прописе ЕУ и Кјото протокола. Током 2007. године настављене су активности на унапређењу квалитета заштите животне средине у оквиру финансијских могућности ЕПС-а. Пројекти заштите животне средине постали су приоритет наше компаније, и према речима надлежних државних органа, ЕПС је данас лидер у заштити животне средине у Републици.

Укупно планирана средства за реализацију пројеката за заштиту животне средине у 2007. години износила су 5,4 милијарде динара, од којих 55 одсто чине средства из донација и кредита обезбеђених за финансирање промена технологије транспорта и одлагања пепела на ТЕ Никола Тесла Б и ТЕ Костолац Б.

Велику помоћ у стварању услова за реализацију пројеката заштите животне средине ЕПС има од свих државних органа – министарства рударства и

енергетике и заштите животне средине, а у појединим пројектима и од Министарства финансија, затим Фонда за заштиту животне средине, агенција за заштиту животне средине и за рециклажу...

Изузетан значај се придаје заједничким активностима ЕПС-а и министарства у добијању средстава из IPA фондова. Та средства се користе и користе се за модернизацију електрофилтера у термоелектранама, за решавање проблема са пираленским уљима у трафо-станицама, за реконструкције управљачких система у ТЕ...

ЕПС све извештаје о стању животне средине у близини својих објеката редовно шаље државним органима, као и извештаје о резултатима студија које се баве том проблематиком. Израду појединих важних студија суфинансира и држава преко надлежног министарства.

Електропривреда Србије има изузетну сарадњу са Министарством заштите животне средине, Агенцијом за заштиту животне средине, Министарством рударства и енергетике, Фондом за заштиту животне средине, Агенцијом за рециклажу, као и са зајмодавцима – EBRD банком и KfW банком.

Заштита животне средине је приоритет компаније. ЕПС је лидер у заштити ваздуха, воде, земљишта...

ЗАШТИТА ВАЗДУХА

Електрофилтери

У реконструкцију електрофилтера блока 4 у ТЕ Никола Тесла А (уграђени су нови електрофилтери са излазном концентрацијом честица од 50 mg/m³) уложено је око седам милиона евра, који су обезбеђени из прихода ЕПС-а и Фонда за заштиту животне средине РС. После обављене реконструкције урађена су и гаранцијска испитивања електрофилтера на електрофилтерима блока 1 и 2 у ТЕ Никола Тесла А и блокова 1 и 2 у ТЕ Костолац А.

Емисија сумпорних оксида

Крајем 2007. године завршена је Претходна студија оправданости са генералним пројектом одсумпоравања димних гасова ТЕ Костолац Б. У јуну 2008. године биће довршена израда Студије оправданости са Идејним пројектом одсумпоравања. Активности се сукцесивно настављају на изради и обезбеђењу инвестиционо-техничке документације одсумпоравања димних гасова ТЕ Никола Тесла Б.

Праћење квалитета ваздуха

Пројекат „Интегрални систем за континуално праћење утицаја ТЕ Никола Тесла на квалитет ваздуха у Обреновцу и околним насељима“ ушао је у завршну фазу. Интегрални систем ће омогућити систематско праћење утицаја ТЕ Никола Тесла А и Б на квалитет ваздуха (загађење честицама), објективно и благовремено информисање јавности о квалитету ваздуха у Обреновцу и околним насељима.

ЗАШТИТА ВОДА

Замена постојеће и увођење нове технологије транспорта и одлагања пепела на депонију су у самом врху приоритета ЕПС-а. Настављене су активности које се односе на увођење те нове технологије која ће омогућити, поред смањења проблема еолске ерозије пепела, и смањење загађења подземних вода и у потпуности елиминисати загађење површинских вода. Урађено је следеће:

- расписани су тендери и извршен избор извођача за реализацију пројекта на ТЕ Костолац Б и ТЕ Никола Тесла Б;
- потписан је уговор са немачким конзорцијумом DOBERŠEK-MÖLLER за реализацију пројекта на ТЕ Костолац Б чија вредност износи 21 милион евра, а финансиран је из кредита EBRD;
- потписан је уговор између ЕПС-а, Европске агенције за реконструкцију (ЕАР) и Конзорцијума Енергоинвест-Сарајево и ЕWB из Мађарске за реализацију пројекта на ТЕ Никола Тесла Б, чија вредност износи 28 милиона евра, а финансира се из донације ЕАР;
- израда Студије оправданости са Идејним пројектом реконструкције система за транспорт и депоновање пепела и шљаке на ТЕ Никола Тесла А, са Студијом о процени утицаја на животну средину;
- започете су студије које ће у центру пажње имати отпадне воде у ТЕ и ТЕ-ТО ЕПС-а.

ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА

- израда I фазе Студије Мултидисциплинарна анализа утицаја постојећих депонија пепела на тло по дубини и ширини, са предлогом мера ремедијације.
- EBRD кредит као део пројекта од 150 милиона евра, кофинансиран од KfW и осталих зајмодаваца, има за циљ реструктурисање и модернизовање ЕПС-а. Уговором потписаним 2006, у вредности од 85 милиона евра, предвиђена је модернизација и стабилизација снабдевања горивом кроз реструктурисање ЕПС-ове организације за експлоатацију лигнита и обезбеђивање опреме за повећање производње кроз проширење површинског копа Тамнава–Запад.

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

- реализована студија Управљање отпадом – II фаза Катастар отпада и III фаза Информациони систем (следи имплементација по систему ЕПС-а);
- реализација студије Утицај електричног и магнетног поља (индустријске учестаности) објеката ЈП ЕПС на животну средину. Завршава се у јуну–јулу 2008;
- завршена је студија Развој нових врста хидрауличних везива на бази електрофилтерског пепела термоелектрана;
- започела израда инвестиционо-техничке документације по привредним друштвима ЕПС-а.

УПРАВЉАЊЕ ЕМИСИЈАМА ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ

- активности на изради PDD за Пројекат ревитализације и модернизације ХЕ Зворник у сарадњи са норвешком компанијом *Statkraft AS*;
- припрема допуне Пројектног задатка за израду Студије оправданости са Идејним пројектом за пројекат рехабилитације ХЕ Зворник.

РАЗВОЈ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ (EMS)

У току је друга фаза Пројекта „Развој система за заштиту животне средине“ финансирана од ЕАР-а, који је ангажовао италијанску консултантску кућу ERM (Милано) и домаћег консултанта Де-конте. Током 2007. обављене су обуке за интерне и екстерне оцењиваче за одабране стручњаке из свих делова привредних друштава ЕПС-а. Кроз обуку је прошло више од 50 учесника. У овој фази пројекта предвиђено је снимање стања по привредним друштвима и то само у оним привредним друштвима који нису увели ISO 14 001. Као подршку увођењу пројекта Развој система за заштиту животне средине по привредним друштвима ЕПС-а, Дирекција за стратегију и инвестиције је 2007. ангажовала домаћег консултанта (ТЕКОН) да уведе овај систем у она предузећа која нису ангажовала консултанта. Предвиђена су четири привредна друштва: Електросрбија Краљево, Електродистрибуција Београд, Рударски басен Колубара и Панонске термоелектране-топлане. Тако је крајем

2007. године акредитовано наше прво привредно друштво – Електросрбија Краљево. Сертификационо тело које је извршило акредитацију је немачка фирма TÜV SÜD Group - TÜV SÜD Sava d.o.o. Ово је посао који ће трајати и у 2008. години.

Конкретним улагањима Електропривреда Србије је показала да је друштвено одговорна компанија која схвата значај чисте производње електричне енергије и показује бригу не само за најближу околину у којој су производни капацитети него и за знатно шире окружење.

Електропривреда Србије је показала како је могуће променити однос према животnoj средини – од загађивача је постала главна подршка заштити животне средине у Србији.

СИСТЕМ **КВАЛИТЕТА**

УВОЂЕЊЕ И ПРИМЕНА IMS

Започете активности на унапређењу квалитета у ЈП ЕПС и привредним друштвима настављене су у правцу примене интегрисаног система менаџмента – IMS.

Пословодство ЈП ЕПС определило се за структуру IMS и редослед акција које ће омогућити организацији да изврши сертификацију свих компоненти IMS. Када буде сертификован, IMS ће интегрисати три битна елемента: систем менаџмента квалитетом – QMS (према JUS ISO 9001), заштитом животне средине – EMS (JUS ISO 14001) и заштитом здравља и безбедношћу на раду (OHSAS 18001).

На путу ка сертификату, ЕПС се определио за ангажовање консултаната, те је реализација пројекта започела у мају 2007, према методологији и динамици коју је одобрио и усвојио Одбор за IMS.

Применом процесног приступа идентификовани су, снимљени и документовани следећи процеси:

Кључни процеси у ЈП ЕПС

Процес А – израда и праћење програма производње електричне енергије, угља и топлотне енергије,

Процес Б – израда и праћење програма дистрибуције електричне енергије,

Процес Ц – трговина електричном енергијом,

Процеси подршке у ЈП ЕПС

Процес Д – правни послови и људски ресурси,

Процес Е – стратегија и инвестиције,

Процес Ф – пословно планирање и извештавање о пословању,

Процес Г – набавка и магацинско пословање,

Управљачки процес у ЈП ЕПС

Процес Х – менаџмент пословно-техничким системом.

Снимање стања „as is“, по идентификованим процесима обавили су мултифункционални тимови, које је именовано власник процеса, после чега је спроведена едукација тимова за имплементацију документације. По обављеној имплементацији урађена је нова ревизија документације коју је усвојио Одбор за IMS. Истовремено, са снимањем и документовањем процеса

Повезивање пословног система у јединствен и целиовит систем менаџмента процесима како би се оствариле мисија и визија компаније

израђени су и Приручник о систему менаџмента квалитетом, Приручник о систему менаџмента заштитом животне средине, Приручник о систему менаџмента здрављем и безбедношћу запослених на радном месту, Приручник о управљању документацијом, бројне QMS системске процедуре, са пратећим формуларима, као и системске процедуре EMS и OHSAS специфичне за ове стандарде. Усвојени су и публиковани стратешки документи Политика квалитета ЈП ЕПС и Циљеви квалитета ЈП ЕПС.

Обављена је идентификација и утврђивање значаја аспеката животне средине и утицаја које проузрокују, као и хазарда и процена ризика посла. Израђен је регистар аспеката животне средине и регистар хазарда.

По спроведеном интерном аудиту, према захтевима стандарда ISO 9001, приступило се реализацији корективних и превентивних мера и покренуто је прво преиспитивање система менаџмента квалитетом.

Покренута је иницијатива за фазну сертификацију IMS сертификовањем QMS и стварањем основе за убрзану сертификацију интегрисаног система.

Пратећи европске трендове и посматрајући електропривреду у окружењу, пословодство Електропривреде Србије свесно је да све организације које одржавају и непрекидно побољшавају сопствени систем менаџмента квалитетом имају уведен стандард ISO 9001. Користи од примене овог система менаџмента су повећање ефикасности производње, смањен број грешака у процесима и смањен број испада, повећање задовољства запослених, континуирано унапређење и повећање профита, и као најважније, међународно признат систем управљања квалитетом, повећање удела на међународном тржишту и повећано задовољство купаца.

Даљом надградњом система менаџмента квалитетом другим системима менаџмента и њиховом интеграцијом у IMS, пословодство ЈП ЕПС добија свеобухватни алат који повезује све елементе пословног система у јединствен и целиовит систем менаџмента процесима, ради остваривања пословних циљева у складу са мисијом и визијом ЈП ЕПС.

ИЗВЕШТАЈ О УВОЂЕЊУ IMS У ЈП ЕПС И ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА

ЈП ЕПС	уведен систем	пројекат у току*	фаза у пројекту**	консултант
ДИРЕКЦИЈЕ И САМОСТАЛНИ СЕКТОРИ ЈП ЕПС	-	IMS	ДО	CIM College

ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ЗА ПРОИЗВОДЊУ УГЉА И ЕНЕРГИЈЕ

ПД	огранак ПД	успостављен систем* (датум/серт. кућа)	пројекат у току*	фаза у пројекту**	консултант
ХЕ Ђердап		QMS (12.12.2005./SGS)			Q-EXPERT INTERNATIONAL
		EMS (09.03.2008./SGS)			
			OHSAS	ДО	
Дринско-Лимске ХЕ			IMS	КО	
			IMS		
ТЕ Никола Тесла		QMS (15.07.2005. /SGS)	EMS	СЕ	Q-EXPERT INTERNATIONAL
РБ Колубара			QMS	ОР	ТЕКОН-Техноконсалтинг
			EMS	ДО	
			OHSAS	ОР	
			ISO/IEC 17025	СЕ	
ТЕ-КО Костолац	термоелектране (процес производње електр. и топлотне енергије)	QMS (новембар 2006/SGS)			Q-EXPERT INTERNATIONAL
	цело ПД (процес произв. електр. и топлотне енергије и производња угља)	QMS (новембар 2007/SGS)	EMS	ДО	
			OHSAS	КО	
			EMS	СЕ	
Панонске ТЕ-ТО		QS (децембар 2001/SZS) Ресертификација (децембар 2006/ Институт за стандардизацију Србије)	OHSAS	ДО	CIM College
				CE	

Легенда:

* успостављен систем/пројекат у току:
 IMS - интегрисани систем менаџмента (QMS+EMS+OHSAS)
 QMS - систем менаџмента квалитетом (JUS ISO 9001:2001)
 EMS - систем менаџмента заштитом животне средине (ISO 14001:2004)
 OHSAS - систем менаџмента заштитом здравља и безбедношћу на раду (OHSAS 18001:1999)
 ISO/IEC 17025 – општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање

**Фазе пројекта увођења система менаџмента:

КЛ – стварање климе
 ОР – успостављање организационе целине
 КО – избор консултанта
 ДО – документовање система
 СЕ – сертификација система

ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ПД	огранак ПД	успостављен систем* (датум / серт. кућа)	пројекат у току*	фаза у пројекту**	консултант
Електровојводина		QMS (06.07.2007./ Институт за стандардизацију Србије)	IMS	ДО	ТЕКОН-Техноконсалтинг
Електродистрибуција Београд			EMS	ДО	ТЕКОН-Техноконсалтинг
Електросрбија	Електросрбија	QMS (25.06.2006./TÜV SÜD Group)			CIM College
		EMS (13.12.2007./TÜV SÜD Group)			ТЕКОН-Техноконсалтинг
			OHSAS	КО	
	ЕД Ужице		QMS	ДО	
Југоисток	Ниш		IMS	ДО	ФОН
	Зајечар	QMS (24.04.-26.04.2007./TÜV)	IMS	ДО	
	Лесковац	QMS (27.04.-30.04.2007./TÜV)	IMS	ДО	
	Прокупље		IMS	ДО	
	Пирот		IMS	ДО	
	Врање	QMS (26.06.2007./TÜV)	IMS	ДО	
Центар	Електрошумадија Крагујевац	QMS I контр. аудит 30.05.2008. TÜV			CIM College
		EMS I контр. аудит 30.05.2008. TÜV			
		OHSAS I контр. аудит 30.05.2008. TÜV			
	Електроморава Пожаревац	QMS (4.11.2005./TÜV) I контр. аудит 22.03.2007. TÜV II II контр. аудит 14.03.2008. TÜV			CIM College
		EMS (20.11.2007./TÜV)			
		OHSAS (20.11.2007./TÜV)			
Електроморава Смедерево		QMS (4.11.2005./TÜV) I контр. аудит 22.03.2007. TÜV II II контр. аудит 23.04.2008. TÜV			CIM College
		EMS (20.11.2007./TÜV)			
		OHSAS (20.11.2007./TÜV)			

ЉУДСКИ РЕСУРСИ

Запослени су ресурс који има изузетно велики значај у систему Електропривреде Србије. Брига о људима спроводи се кроз различите области управљања људским ресурсима – од колективног преговарања, анализе рада и афирмације остварених резултата, безбедности и заштите на раду, већег нивоа здравствене културе, па до сталног унапређења образовног профила запослених и развоја посебних вештина за потребе конкретног посла. Све те активности су у 2007. години допринеле ефикаснијем раду и бољим пословним резултатима.

ЗАВРШЕНО КОЛЕКТИВНО ПРЕГОВАРАЊЕ

Врло сложени преговори, започети са послодавцима претходне године, окончани су у 2007. потписивањем колективних уговора по привредним друштвима.

На основу заједничке активности синдиката и послодаваца, споразумно су регулисани: статус запослених и вредновање рада и резултата, узајамна права и обавезе, услови рада, финансијска помоћ у складу са годишњим програмима пословања, рекреација и рехабилитација запослених. Поступци доношења колективних уговора показали су да синдикати већ имају потенцијал да буду успешни борци за интересе свога чланства.

НОВА ЗНАЊА И ВЕШТИНЕ

У заједничком интересу и запослених и послодаваца је напредак у знању – како кроз даље школовање кроз образовне системе, тако и кроз посебно организоване обуке за развој нових знања и вештина. И у 2007. години су редовно спровођени сви устаљени облици образовања – од периодичне провере знања до школовања уз рад, последипломских студија и специјализација, полагања стручних испита и лиценци.

На основу уговора са ECDL тест центром било је предвиђено да у 2007. години 1000 полазника из ЕПС заврши *online* припрему и, са четири положена испита, стекне у Европи признат старт сертификат за рад на рачунару. Програм је у тој години реализован са 66,5%, што је изнад очекивања. Од тога је у неким привредним друштвима успех био далеко изнад просека – у Електросрбији 90,4%, Електровојводини 87%, Електродистрибуцији Београд 85,7% и Југоистоку 86,2%. На основу анализе узорка постигнутих резултата направљен је план за наставак ове врсте обуке у 2008. години.

Уз учење посебних рачунских програма, страних језика, оспособљавање из области заштите на раду и против-пожарне заштите, безбедности и заштите здравља и животне средине, велики број запослених је у овој години оспособљен и за примену процедура утврђених системом менаџмента квалитетом (IMS). Тиме се стварају реални предуслови да, уз већи квалитет у извршавању, у сваком послу буду јасно утврђене надлежности и одговорности његових извршилаца.

Здравље људи, услови рада, припадност компанији... неодвојиви су део приче о успешној компанији. Људи су наше највеће бојатство

НОВИ РАЗВОЈНИ ПРОГРАМИ

Уз тимски рад, који је неопходан у делатностима којима се бави ЕПС, синдикалне активности, радничке спортске игре, културна, рекреативна и спортска дружења доприносе развоју тзв. лојалности компанији. Да је она на прилично високом нивоу, потврдили су и резултати истраживања спроведеног у 2007. години међу запосленима у ЕПС.

Истраживање је спроведено ради анализе спремности запослених за евентуалне промене у радном статусу, врсти делатности, као и спремности за покретање сопственог бизниса, уколико би се афирмисали нови развојни пројекти у срединама у којима постоје електропривредни објекти. Оно је део ширег пројекта ЕПС и Привредне коморе Србије, који ће бити завршен следеће године и од кога се са пуно оптимизма очекује и да предложи правце и могућности за нове развојне програме и нова радна места. Тиме би ЕПС, први међу развијеним привредним субјектима, и конкретно допринео стварању амбијента за нове идеје и развојне програме.

Уз бригу о заштити човекове околине, која је континуирана и у стручној јавности веома цењена, ЕПС сагледава могућности да и у сопственој производњи пронађе добру сировинску основу и за друге делатности. Тако доприноси и заштити животне средине и развоју локалних заједница – за које је електропривреда увек била отворена.

КОМПАНИЈСКА ДРУЖЕЊА И ХУМАНОСТ

Као и ранијих година радничке спортске игре одржане су и по делатностима и на нивоу целог система. Осим остварених врло солидних спортских успеха, оне су дале и свој допринос још већем осећању припадности једном великом и неспорно успешном тиму – ЈП ЕПС. И ове године организована заједничка путовања и међусобне посете у организацији синдиката су у функцији још већег заједништва који се најпозитивније одражава на процес рада.

Запослени у ЕПС су током године учествовали на бројним редовним и пригодним локалним, градским и гранским радничким спортским такмичењима, на Радничким спортским играма ЕПС, па чак и на спортским сусретима Балкана, у јуну 2007. године у Бугарској. Све викенд сусрете одржане због доброг фудбала или шаха више нико и не броји.

Осим рекреативних одмора, запослени су организовано слати и на рехабилитацију у функцији унапређења здравствене заштите. С обзиром на врло добро организоване периодичне систематске и превентивне специјалистичке прегледе, све рехабилитације и рекреативни одмори засновани су на медицинској документацији. Искуства су показала да су свест и брига о здрављу најбољи начин превенције инвалидности, једнако као и анализа и побољшање услова рада. У случајевима када ни свест ни брига о здрављу нису могли да спрече најтежа обољења, средствима синдиката и фондова солидарности финансирано је њихово лечење. И зашто с поносом не рећи да су тако заједнички побеђена и нека од најтежих. Баш као што су толико пута најуспешније решени и најкомпликованији радни задаци.

ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ

Поратећи мисију и визију, али и императив друштвено одговорног пословања компаније, односи с јавношћу у Електропривреди Србије су значајна пословна функција.

У области екстерног информисања, као једног од основних задатака, Сектор ЕПС-а за односе с јавношћу свакодневно је комуницирао и сарађивао са медијима. Многобројне теме које су се односиле на Електропривреду Србије, као што су: реструктурисање, приватизација, подела бесплатних акција, цена електричне енергије, изградња нових електрана, улагања у заштиту животне средине... биле су присутне у свим медијима. Тако је током 2007. године у штампаним медијима објављено готово 8.000 написа и емитовано око 1.000 ТВ прилога. Квантитативна анализа показала је да је објављен изузетно мали број текстова, односно ТВ прилога са негативном конотацијом, што јасно говори о слици која је у јавности створена о Електропривреди Србије.

Интерно информисање у ЈП ЕПС унапређено је променом визуелног идентитета интерних гласила 11 привредних друштава. Средства интерног информисања привредних друштава истог су формата, штампају се на истом папиру, дизајн је уједначен, па се и

из тога може видети да је и у области интерног информисања, уз поштовање различитости и специфичности привредних друштава, ЕПС јединствен систем.

Компанијски лист „kWh“ је током 2007. године излазио као месечник, у тиражу од 10.000 примерака. Има значајну улогу не само у интерном информисању већ и у комуникацији компаније са екстерном јавношћу, јер се велики број текстова, у изворном облику, преноси у медијима, и то уз цитирање извора. Он је значајан извор информација за новинаре у екстерним медијима, што је и био циљ када се 2004. године прешло на нову концепцију листа. Званични ставови пословодства Електропривреде Србије, информације о пословању компаније, улагањима, пословним резултатима, производим капацитетима, запосленима... теме су о којима је „kWh“ информисао интерну и екстерну јавност.

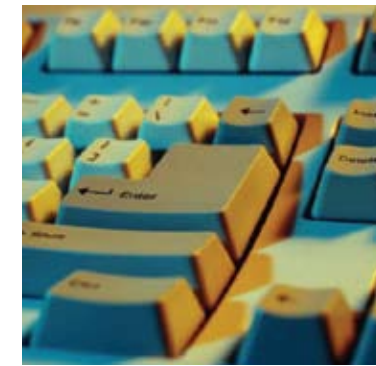
Издавање дневног електронског билтена „Е-инфо“ који се шаље на неколико стотина мејл адреса како запослених, тако и релевантних фактора ван ЕПС-а доприноси пре свега правовременом информисању о најважнијим догађајима у ЕПС-у.

Одржавање и ажурирање сајта Електропривреде Србије један је од послова

Односи с јавношћу промовишу оно што радимо, обезбеђују и креирају информације о нама, па ипак утичу на креирање репутације компаније. А свега тога нема без комуникације. Она је кључ нашег успеха

Сектора за односе с јавношћу. Подаци се дневно ажурирају, а на њему се објављују све релевантне и важне информације о пословању компаније.

Један од основних задатака Електропривреде Србије је, с обзиром на то да рад производних капацитета утиче на окружење, и очување животне средине. Стога је и едукативна акција ЕПС И ДЕЦА 2007, која је организована трећи пут, била посвећена овој важној теми. Под геслом „Штедим енергију – чувам Србију“, у оквиру акције организовани су ликовни и литерарни конкурс, спорско такмичење, фото-конкурс, позоришна представа... У акцији је на разне начине учествовало готово 30.000 деце. Како су се уз њих са ЕПС-ом дружили и њихови наставници, родитељи, баке, деке... сигурно је да је у тим едукацијама о начину производње и рационалној потрошњи електричне енергије, и утицају свега тога на очување животне средине учествовало вероватно и 100.000 људи. ЕПС се и на тај начин у свом пословању приближио светским електропривредним компанијама и потврдио да поред своје основне делатности – производње електричне енергије – брине и о друштвеној заједници и њеној будућности.

САДРЖАЈ

страна

Уводник	4
Организациона шема ЈП ЕПС	6
ЈП Електропривреда Србије – основни подаци	7
ЕПС у бројкама	8
ЕПС – електране, рудници и дистрибуције	9
Најважнији догађаји	12
Термо и хидро електране	18
Угаљ	24
Дистрибуције	28
Трговина електричном енергијом	32
Економско-финансијско пословање	36
Инвестиције, развој и стратешко планирање	42
Информационе технологије	46
Телекомуникације	50
Заштита животне средине	54
Систем квалитета	60
Људски ресурси	66
Односи с јавношћу	70

Издаје: ЈП Електропривреда Србије
Сектор за односе с јавношћу
Царице Милице 2, Београд
е-mail: eps@eps.co.yu
www.eps.co.yu

Дизајн: BluePrint
Штампа: Стојков, Нови Сад